

KAZIM KARABEKİR EĞİTİM FAKÜLTESİ
Kazım Karabekir Faculty of Education

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ / ATATÜRK UNIVERSITY

KÂZIM KARABEKİR EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ
JOURNAL OF KÂZIM KARABEKİR EDUCATION FACULTY

Araştırma Makalesi

Doi: 10.33418/ataunikkefd.856840

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ YAPILANDIRMACILIK 5E MODELİ DERS PLANLARINDA YÖNTEM TERCİHLERİ VE MİKRO ÖĞRETİM UYGULAMASINA İLİŞKİN ÖZ DEĞERLENDİRMELERİ¹

METHOD PREFERENCES IN THEIR LESSON PLANS BASED ON THE CONSTRUCTIVIST 5E MODEL AND THEIR SELF-EVALUATIONS REGARDING THEIR MICRO TEACHING PRACTICES OF PROSPECTIVE TEACHERS IN SOCIAL STUDIES TEACHER TRAINING PROGRAMME

Elif TORUN

Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Trabzon, Türkiye
eliftorun0325@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-3013-3691

Başvuru Tarihi: 08.01.2021 Yayına Kabul Tarihi: 19.04.2021 Yayınlanma Tarihi: 30.12.2021

Atıf/Citation: Torun, E. (2021). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapılandırmacılık 5E modeli ders planlarında yöntem tercihleri ve mikro öğretim uygulamasına ilişkin öz değerlendirmeleri. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 43, 25-54. Doi: 10.33418/ataunikkefd.856840

Öz

Bu çalışmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapılandırmacılık 5E modeline göre hazırladığı ders planlarında kullanmayı tercih ettikleri yöntem/teknikleri belirlemek ve mikro öğretim sürecine ilişkin öz değerlendirmelerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının ders planları analiz edilmiş ve mikro öğretim uygulaması sonrası öz değerlendirmeleri alınmıştır. Çalışma, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılında yapılmıştır. Çalışma, 26'sı kadın 12'si erkek olmak üzere 38 üçüncü sınıf sosyal bilgiler öğretmen adayıyla yürütülmüştür. Çalışmada amaca yönelik örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri II" dersi kapsamında hazırladıkları yapılandırmacılık 5E modeline dayalı ders planları nitel araştırma yaklaşımlarından doküman analizi yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Öz değerlendirme formu hazırlanırken, değerlendirmede dikkat edilecek hususlar alan uzmanı ile birlikte belirlenerek formun kapsam geçerliliği artırılmış, sonrasında sosyal bilgiler öğretmen adaylarının görüşüne

¹ Bu çalışma Uluslararası 100.Yıl Eğitim Sempozyumu'nda özet bildiri olarak sunulan çalışmanın geliştirilmiş halidir.

Torun, E. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapılandırmacılık 5E modeli ders planlarında yöntem tercihleri ve mikro öğretim uygulamasına ilişkin öz değerlendirmeleri.

sunularak forma nihai şekli verilmiştir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öz değerlendirmeleri ise içerik analizine tabi tutulmuştur. Çalışmadan elde edilen bulgulara göre sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapılandırmacılık 5E modeli ders planlarında en çok tercih ettikleri yöntem ve tekniklerin; oyun, işbirlikli öğrenme, metafor, drama, zihin haritası ile bilgisayar destekli yöntem ve teknikler olduğu belirlenmiştir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının ders planlarında öğrenci merkezli yöntem ve tekniklere daha sık yer verdiği tespit edilmiştir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öz değerlendirme formları incelendiğinde mikro öğretim öncesi, heyecan, korku kodları ön plana çıkarken, mikro öğretim esnasında heyecan, rahat, mikro öğretim sonunda, rahat, mutlu kodlarının ön plana çıktığı belirlenmiştir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının kendilerinde beğendikleri yanların sınıf hakimiyeti, özgüven; beğenmedikleri veya değiştirmek istedikleri yanların ise dil anlatım, etkinlikler olduğu belirlenmiştir. Bulgulardan yola çıkarak Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının zengin bir yöntem ve teknik bilgisine sahip olduğu ve kendilerine dair gerçekçi değerlendirmelerde buldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: 5E Modeli, Mikro Öğretim, Öz Değerlendirme, Sosyal Bilgiler, Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayı

Abstract

The current study aimed to determine the methods and techniques preferred by prospective teachers of social studies teacher training program in their lesson plans based on the constructivist 5E model and to explore their self-evaluations regarding the micro teaching practice. In this regard, the study analyzed social studies teacher training program prospective teachers' lesson plans and their self-evaluations after the micro teaching practices. The study was conducted with 38 third grader prospective teachers, 26 of whom were female and 12 were male, in the spring semester of the 2018-2019 academic year; they were selected through purposeful sampling method. The study used document analysis method, among the qualitative research methods, in analyzing social studies teacher training prospective teachers' lesson plans prepared using the constructivist 5E model within the scope of "Methodology II" course. The points in the self-evaluation forms were determined by consulting expert opinions, which increased the content validity of the form, and the form was finalized after consulting social studies teacher training prospective teachers' opinions. The study used content analysis in analyzing prospective teachers' self-evaluations. The findings showed that the most preferred methods and techniques of prospective teachers in the lesson plans they prepared using the constructivist 5E model included games, collaborative learning activities, metaphors, drama, mind maps, and computer-assisted methods and techniques. Additionally, it was found that social studies teacher training prospective teachers used student-centered methods and techniques more frequently in their lesson plans. Besides, in the self-evaluation forms, it was seen that participants mentioned their excitement and fear before the micro teaching practice, their excitement and ease during the micro teaching practice while they felt relieved and happy after the micro teaching practice. The findings also showed that the aspects that prospective teachers in social studies teacher training program liked were classroom dominance and self-confidence, while the aspects that they did not like or wanted to change were language expressions and activities. On the basis of these findings, it was concluded that social studies teacher candidates had a rich method and technical knowledge and made realistic evaluations about themselves.

Keywords: 5E Model, Micro Teaching, Self-evaluation, Social Studies Teacher Training Program, Prospective Teachers

GİRİŞ

19. yüzyılda bilim ve teknolojide yaşanan hızlı gelişmeler bireyden beklenen özelliklerin değişmesini de beraberinde getirmiştir. Bireyin sahip olması beklenen özelliklerin kendiliğinden ortaya çıkması elbette beklenemez. Bu bağlamda sosyal bir varlık olan bireyin topluma kazandırılması, çağa uygun olarak kendinden beklenen niteliklerle donatılması ve toplumla uyum içinde hayatını sürdürmesindeki en önemli görev aileden sonra okula düşmektedir. Çünkü birey, okul vasıtasıyla hayatında önemli olan bilgi ve becerileri kazanmakta ve yaşamını şekillendirmektedir. Okullar bu görevi yerine getirirken temel bir felsefeden hareket eder ve çeşitli araçları işe

koşar. Bu araçlardan biri de öğretmenlerdir. Bulduğumuz zaman diliminde benimsenen temel felsefenin yapılandırmacılık olduğu için de öğretmenlerin bu yaklaşımla derslerine yön vermeleri beklenmektedir. Bu bağlamda sistemleştirilmesi Dewey'e düşünsel temelleri ise kimilerine göre Piaget'ye dayandırılan yapılandırmacılık yaklaşımı (Doolittle ve Camp, 1999) 2005 itibarıyla ülkemizde de öğretim programlarına yansıtılmıştır. Yapılandırmacılık yaklaşımı bireyin anlamlı öğrenmeler gerçekleştirebilmesi için bilgiyi deneyimleyip duyumsaması gerektiği fikrini savunur. Başlangıçta epistemolojik görüş olarak ortaya çıkan yapılandırmacılık Bruner, Vygotsky, Piaget, Ausabel ve Dewey ile eğitim alanında öğrenme kuramı olarak yerini almıştır (Açıkgöz, 2005, Fosnot ve Perry, 2007, Polat ve Baş, 2012). Yapılandırmacılık yaklaşımı, bilginin ancak bireyler tarafından aktif biçimde oluşturulduğunu savunur ve öğrencilerin yaparak-yaşayarak öğrenmesini ifade eder. Bu yaklaşımda bireylerin bilgiyi bireysel olarak oluşturduğu ve kendi anlamlandırmalarıyla öğrenebileceği ifade edilir (Olssen, 1996; Driscoll, 2000; Saban; 2004; Akınoğlu, 2004). Bu bağlamda yapılandırmacılık yaklaşımıyla problem çözme yeteneği gelişmiş, üst düzey düşünme becerilerine sahip araştıran ve sorgulayan birey özellikleri önem kazanmıştır (Erdem ve Demirel, 2002). Ayrıca ezberden uzak, kendi bilgisini bireysel çabasıyla ortaya çıkaracak kişi profiline sahip olmak ön plana çıkmıştır.

Yapılandırmacı öğrenme kuramı farklı öğretim modellerini barındırmaktadır. Bu modellerden en kullanılanlarından biri de yapılandırmacılık 5E modelidir (Keser, 2003; Wilder ve Shuttleworth, 2005). Yapılandırmacı yaklaşım modellerinden yapılandırmacılık 5E modeli ismini İngilizce baş harflerinden almakta ve beş aşamadan oluşmaktadır (Smerdon vd. 1999; Özmen, 2004; Aydoğmuş, 2008, Ayaz, 2015). Yapılandırmacı 5E modeli basamaklarının içerikleri Şekil 1'de sunulmuştur:

Giriş (Engage)	<ul style="list-style-type: none"> •Bu basamak “Haberdar etme, Gütüleme, Dikkat Çekme” olmak üzere kendi içinde üç aşamaya ayrılır. Bu aşama öğrencilerin konuya başlamadan önce ne bildiklerini fark ettirme ne öğreneceklerine dikkat çekme ve öğrenciyi öğrenmeye hazır hale getirme aşamasıdır.
Keşfetme (Explore)	<ul style="list-style-type: none"> •Bu basamak öğretmen geri çekilerek öğrencilerin çeşitli etkinlik ve materyallerle konuyu tartışmalarını, keşfetmelerini izler. Öğrenciler tamamen serbesttir, öğretmen bu aşamada gözlemcidir.
Açıklama (Explain)	<ul style="list-style-type: none"> •Bu basamakta öğretmen daha aktif hale gelerek yanlış bilinen, kavram yanılgısında bulunulan durumları düzeltmek için etkinlik ve materyaller kullanır. Doğrudan tanım verilmesi tasvip edilmemekle birlikte öğretmen konuyla ilgili açıklamalarda bulunabilir. Öğrencinin geçirdiği süreçlerden çıkarım yaparak bilgiye ulaşması desteklenir.
Derinleştirme (Elaborate)	<ul style="list-style-type: none"> •Öğrencinin yeni edindiği bilgiyi birçok duruma uyarlayarak genellemelere ulaşması ve bilgisini derinleştirme teşvik edilir.
Değerlendirme (Evaluate)	<ul style="list-style-type: none"> •Geçirilen süreçlerden edinilen kazanımların gösterildiği aşamadır. Bu süreçle birlikte öğrencilerin düşünce ve konuya yaklaşımlarını değiştirmesi beklenir (Smerdon vd. 1999; Özmen, 2004; Aydoğmuş, 2008, Ayaz, 2015).

Şekil 1. Yapılandırmacı 5E Modeli Basamakları

Türkiye’de “5E Modeli” konusunda yapılmış çok sayıda çalışma mevcuttur. Bu çalışmalardan bazıları şunlardır: Akaydın ve Kaya 2018; Aydın Çolak, 2019; Ayvaci ve Bakırcı, 2012; Bıyıklı ve Yağcı 2014; Bilgin vd. 2013; Çeliksoy, 2017; Duman ve

Torun, E. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapılandırmacılık 5E modeli ders planlarında yöntem tercihleri ve mikro öğretim uygulamasına ilişkin öz değerlendirmeleri.

Şeyihoğlu, 2018; Feyzioğlu ve Ergin 2011; Feyzioğlu ve Demirci, 2013; Gül, 2011; Hırça, 2008; Işık Mercan, 2012; İltar ve Ünal, 2014; İşcan, 2014; Kızılabdullah, 2008; Kolomuç, 2009; Okumuşlar 2007; Özsevgeç, 2007; Öztürk, 2008; Polat ve Baş 2012; Saraç, 2017, Saraç ve Bayraktar, 2017; Tekbıyık, 2010; Torun ve Pirci 2020; Ural Keleş, 2009; Yalçın ve Bayrakçeken, 2010; Yıldız, 2008. Bu çalışmalarda genel olarak 5E modelinin akademik başarıya, tutuma, bilimsel süreç becerilerine, kalıcılığa, motivasyona, eleştirel düşünmeye etkisi incelenmiş öğrenci ve öğretmenlerden görüş alınmıştır.

Birçok çalışmada yapılandırmacılık 5E modelinin buluş yoluyla öğrenmeden araştırma incelemeye dramadan zihin haritasına kadar birçok farklı strateji, yöntem ve tekniğin kullanılabilmesi vurgulanmıştır (Duman ve Şeyihoğlu, 2018; Özsevgeç, 2007; Şahin ve Çepni 2012; Tiryaki, 2009). Yapılandırmacı 5E modeli disiplinler arası öğrenmeyi destekleyen, öğrenme sürecinde bireyi aktif kılarak öğrenme sorumluluğuyla bilgi ve becerileri kazanmanın yolunu açan araştırma, sorgulama, problem çözme temelli bir modeldir (Ayaz, 2015; Boddy vd. 2003; Campbell, 2006; Çepni, 2005; Smerdon vd. 1999;). Ayrıca yapılandırmacı 5E modeli bilimsel süreç basamaklarını barındırması ve problem çözme becerilerine vurgu yaparak eğitim programında vurgulanan gerçek yaşam becerileriyle ilişkili araştırma ve uygulamaya dayalı öğrenme sürecinin şekillenmesi adına öğretmenlere fırsat sunar (Eisenkraft, 2003; Öztürk, 2008). Bu modelde bilginin zihinde yığılması için değil sorunları çözmek üzere yaşamda kullanılması gerektiği vurgulanır (Şentürk, 2010). Bu model ne bildiğini fark etme, bilinmeyen unsurları keşfetme, bilgileri sınıflandırıp ilgili alanlara uygulamanın yolunu açar (Bybee, 1997). Yapılan çalışmalar yapılandırmacılık 5E modelinin bilişsel düşünme becerilerinin gelişimine katkı sağladığını ortaya koymuştur (Anagün, 2009; Bıyıklı ve Yağcı, 2014; Buntod vd. 2010; Önal, 2008; Özaydın, 2010; Özsevgeç, 2007; Öztürk, 2008; Sevinç, 2008; Turpin ve Cage, 2004;). İş birliği yöntemiyle pekiştirilen yapılandırmacılık 5E modelinin akademik başarı, bilgi beceri ve tutum üzerinde olumlu etkilerinin bulunduğu yapılan birçok çalışma ile desteklenmiştir (Becker ve Mousiniyet, 2004; Bıyıklı ve Yağcı, 2014; Bilgin ve Geban, 2004; Çelebi, 2006; Kuş ve Karatekin, 2009; Meral ve Şimşek, 2014; Nakipoğlu, 2001; Oral, 2000). Ayrıca Saraç (2017) yaptığı meta analiz çalışmasında yapılandırmacılık 5E modelinin sosyal bilimlerde diğer derslere kıyasla daha kalıcı bilgiler sağladığı ve daha etkili olduğunu vurgulamıştır.

Birçok çalışmada öğretmenlerin değişime direnç gösterdiği ve yeni yöntem ve teknikleri derslerine uygulayamadıkları paylaşılmıştır (Altunçekiç, 2007; Başkan vd. 2007; Bıyıklı ve Yağcı, 2014; Bozdoğan ve Özaydın, 2010). Bu bağlamda öğretmenlerden beklenen niteliklerin henüz hizmet öncesinde kazanılmış ve benimsenmiş olmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Buna karşılık öğretmenlerin henüz hizmet öncesinde yeniliklerle karşılaştırılıp bu yenilikleri derslerine uygulamaları istenerek hem mesleğe başlamadan önceki yöntem ve teknikleri tecrübe etmeleri hem de içselleştirmeleri önerilmektedir. Böylelikle öğretmen adaylarının aldığı eğitimi planlayıp uygulama becerileri ve süreç esnasında yaşadıkları durumlarla ilgili alandan dönüt olarak sürecin geliştirilmesi, iyileştirilmesi veya değiştirilmesi sağlanabilir.

Literatürde öğretmen adaylarının uygulama yapabilecekleri imkanların artırılması gerektiği vurgulanmaktadır (Duman ve Şeyihoğlu, 2018; Torun ve Kandemir, 2019). Eğitim fakültelerinde pedagojik formasyon derslerinden “Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme”, “Öğretim İlke ve Yöntemleri” ve “Materyal Tasarımı” gibi

bazı dersler öğretmen adaylarının hizmet öncesinde hangi mesleki donanımına sahip olmaları gerektiği konusunda teorik ve pratik bilgi vermektedir. Kimi pedagojik formasyon dersleri ise öğrenilenlerin uygulanmasına fırsat vermektedir. Bu derslerden biri de 2012-2015 lisans programındaki adıyla “Özel Öğretim Yöntemleri I-II” 2018 lisans programındaki adıyla her bölüm için farklılaşmakla beraber sosyal bilgiler öğretmenliği için “Sosyal Bilgiler Öğretimi I-II” adlı derstir. Söz konusu bu ders sosyal bilgiler öğretimi özelinde kullanılabilir yöntem ve tekniklerin öğretimi esas alması açısından önem taşımaktadır. Birbiriyle bağlantılı olarak güz ve bahar dönemlerinde yürütülen bu derste sosyal bilgiler özelinde öğretim yöntem ve tekniklerinin teorik olarak öğretilmesinden sonra sosyal bilgiler öğretmen adaylarına uygulama yaptırılmaktadır. Dersin amaç ve temelleri aynı olsa da dönem dönem benimsenen farklı yaklaşımlardan dolayı tıpkı isimleri gibi derslerin içeriğinin de değiştiği söylenebilir. Örneğin 2012-2015 yıllarında “Özel Öğretim Yöntemleri I” dersi içeriğinde “*Alana özgü temel kavramlar ve bu kavramların alan öğretimiyle ilişkisi, alan öğretiminin genel amaçları, kullanılan yöntem, teknik, araç-gereç ve materyaller. İlgili Öğretim Programının incelenmesi...*” ifadeleri yer alırken 2012-2015 “Özel Öğretim Yöntemleri II” ders içeriğinde “*...Bilgisayar ve internetten yararlanma, görsel materyal ve doküman kullanımı, güncel olayların kullanımı ve katkıları, çevre incelemelerinin planlanması, müze eğitimi, soru sorma ve teknikleri, çağdaş değerlendirme uygulamaları* (KTÜ, 2012-2015 SBÖ Ders İçeriği) ifadelerine yer verilmiştir. Bu ders 2018 YÖK Sosyal Bilgiler Lisans ders içeriğinde “Sosyal Bilgiler Öğretimi I-II” adıyla yer bulmuştur. “Sosyal Bilgiler Öğretimi I” içeriğinde “*Sosyal bilgiler öğretiminde içerik seçimi ve düzenlenmesinde benimsenen ilkeler; içerik yaklaşımlarının sosyal bilgiler öğretimi bakımından incelenmesi; sosyal bilgilerde öğretme-öğrenme süreçleri kapsamında strateji, ilke, yaklaşım, yöntem ve tekniklerden yararlanma*” “Sosyal Bilgiler Öğretimi II” nin içeriğinde “*Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı’nda yer alan alana özel becerilerin (değişim ve sürekliliği, zamanı ve mekânı algılama vb.) öğretimi; okul dışı öğrenme ortamları; Sosyal Bilgiler öğretiminde kullanılacak materyal, yöntem, teknik ve etkinliklerin uygulamalı işlenmesi; ölçme ve değerlendirmenin özellikleri, ölçme ve değerlendirmede kullanılan teknikler; mikro öğretim uygulamaları*” ifadeleri yer almıştır (YÖK, 2018). “Sosyal Bilgiler Öğretimi I-II” ve “Özel Öğretim Yöntemleri I-II” ders içeriklerinin ortak yönü ilke, yöntem ve tekniklere vurgu yapmasıyken 2018 lisans programında dersin uygulama yönü ön plana çıkartılmıştır. Ayrıca 2012-2015 programında bilgisayar ve internetten yararlanma ifadeleri 2018 programında yer almamıştır. Bunun nedeni 2012-2015 döneminde dijitalleşmede yaşanan gelişmelerin derse entegre edilmesi için sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yönlendirilmesi ihtiyacı iken 2018 öğretmen yetiştirme programının tümünde, vizyon belgeleri ve öğretim programında dijitalleşme ve teknoloji vurgulandığı için bu ders içeriğinde ayrıca belirtme ihtiyacı duyulmadığından olabilir (YÖK, 2018; MEB, 2018). Söz konusu bu derslerde öğretmen adaylarının öğrendiklerini tecrübe etmeleri adına çeşitli uygulamalara yer verilmektedir. Öğretmen adaylarının henüz öğrencileriyle karşılaşmadan, uygulama yaparak bireysel, mesleki veya alan bilgisindeki eksikliklerini görüp, duygularını kontrol edebilmeyi öğrenmeleri, mesleki tecrübe sağlamaları adına başvurulmuş mikro öğretim de bu uygulamalardan biridir (Karataş ve Cengiz, 2016). Farklı alanlarda olmak üzere mikro öğretim uygulamaları üzerine çok sayıda çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalardan bazıları şu şekildedir; Abakay vd. 2016; Atav vd. 2014; Bilen, 2015; Çelik, 2010; Dere 2019; Dilmaç ve Yıldız, 2017; Duban ve Kurtdede-Fidan, 2015;

Torun, E. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapılandırmacılık 5E modeli ders planlarında yöntem tercihleri ve mikro öğretim uygulamasına ilişkin öz değerlendirmeleri.

Karadeniz, 2014; Karataş ve Cengiz, 2016; Karataş vd. 2020; Kuran, 2009; Marulcu ve Dedetürk, 2014; Özdemir, 2016; Saban ve Çoklar, 2013; Saraçoğlu vd. 2018; Sevim 2013; Siyamoğlu, 2014; Şen, 2010; Tok, 2016. Yapılan literatür taraması sonucunda:

- Mikro öğretim uygulamalarının öğretmen adaylarına katkıları,
- 5E modelinin öğrenmeye katkıları,
- 5E modelinin programlarda vurgulanan zengin öğrenme yöntem ve tekniklerini barındırması,
- 5E modelinin sosyal bilimlerde daha çok katkısının olmasına rağmen daha az çalışmanın yapılmış olması durumlarından dolayı “Özel Öğretim Yöntemleri II” dersinin 5E modeli ve mikro öğretim uygulamalarıyla şekillendirilmesi gerektiğine dair görüş oluşturmuştur.

Bu bağlamda çalışmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri II” dersinde yapılandırmacılık 5E modeline göre hazırladıkları ders planlarında tercih ettikleri yöntem ve tekniklerin incelenmesi, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının mikro öğretim sürecine ilişkin öz değerlendirmelerinin alınması, uygulamalar yoluyla öğretmen adaylarının tecrübe sağlaması ve öğretmen adaylarının sürece yönelik değerlendirmelerini alarak alandaki benzer derslerin yürütülmesi, geliştirilmesi ve düzenlemesi adına çıkarımda bulunmaya fırsat tanınması hedeflenmiştir. Öğretmen adaylarının öğrendiklerini planlayıp uygulama ile tecrübe etmeleri sürece yönelik değerlendirmelerini aynı anda sunmanın önemli olacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmada diğer çalışmalardan farklı olarak sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapılandırmacılık 5E modeline göre hazırladığı ders planlarında kullanmayı tercih ettikleri yöntem/teknikleri belirlemek ve mikro öğretim sürecine ilişkin öz değerlendirmelerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda çalışmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapılandırmacı 5E modelinde hazırladıkları ders planlarında tercih ettikleri yöntem ve teknikler nelerdir?
2. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının mikro öğretim öncesi, sırası ve sonrasındaki hislerine ilişkin öz değerlendirmeleri nelerdir?
3. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öz değerlendirmelerine göre mikro öğretim uygulamalarında kendilerine ilişkin beğendikleri ve değiştirmek istedikleri durumlar nelerdir?
4. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öz değerlendirmelerine göre mikro öğretim uygulamasının kendilerine ne tür katkılarda bulduklarını düşünmektedirler?

Bu çalışmanın sosyal bilgiler öğretmen adaylarının aldığı eğitimi planlama ve uygulama becerileri ile süreç esnasında yaşadıkları durumlarla ilgili alandan örnekler sunması açısından önem taşıdığı düşünülmektedir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışmada nitel araştırma yaklaşımı benimsenerek veriler doküman analizi ile incelenmiştir. Bu kapsamda sosyal bilgiler öğretmenliği üçüncü sınıf öğrencilerinin “Özel Öğretim Yöntemleri II” dersi kapsamında yapılandırmacılık 5E modeline göre hazırladıkları ders planları ve mikro öğretim sürecine dair değerlendirmelerinin bulunduğu öz değerlendirme formları doküman olarak ele alınmıştır. Çalışma etik

kurul onayı alınarak yürütülmüştür. Çalışmanın etik kurul incelemesi Trabzon Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu tarafından yapılmış ve 12.01.2021 tarih “E-81614018-000-36” sayılı karar ile çalışma onaylanmıştır.

Çalışma Grubu

Çalışmada amaca yönelik örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Amaca yönelik örnekleme daha çok nitel araştırma yaklaşımlarında tercih edilen ve araştırma sorularındaki odağa yönelik olarak zengin bilgi sunacağı düşünülen kişilerin çalışma grubuna dahil edilmesini esas alan bir örnekleme yöntemidir. Amaca yönelik örnekleme yönteminde belirli ölçütleri karşılayan ve belirli özelliklere sahip kişiler çalışmaya dahil edilir (Büyüköztürk vd. 2018). Çalışma grubunu 2018-2019 Bahar döneminde “Özel Öğretim Yöntemleri II” dersini almakta olan Sosyal Bilgiler öğretmenliği üçüncü sınıfta öğrenim gören 26’sı kız, 12’si erkek olmak üzere 38 öğretmen adayı oluşturmuştur. Ön koşullu ders olan “Özel Öğretim Yöntemleri II” dersini almak için “Özel Öğretim Yöntemleri I” dersini almış ve başarılı olmuş olmak gerekmektedir. İlk aşamada Sosyal Bilgiler öğretiminde kullanılabilecek yöntem ve tekniklerden haberdar olan öğretmen adayının ikinci aşama olan “Özel Öğretim Yöntemleri II” dersinde, seçtiği bir kazanımı yapılandırıcılık 5E modeline göre planlayıp mikro öğretimle uygulaması istenmiştir.

Veri Toplama Araçları

Çalışmada veri toplama aracı olarak sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapılandırıcılık 5E modeline göre hazırladıkları ders planları ve mikro öğretim uygulamasını değerlendirmeye yönelik hazırlanan öz değerlendirme formundan yararlanılmıştır. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarından sosyal bilgiler dersi kapsamındaki kazanımlardan isteği doğrultusunda seçim yaparak dersi 5E modeline uygun olarak planlaması istenmiştir. Sosyal bilgiler öğretmen adayları planladıkları dersi “Özel Öğretim Yöntemleri II” dersi kapsamında sunarak mikro öğretim uygulamasıyla deneyimlemiştir. Sosyal bilgiler öğretmen adayları tarafından yapılan mikro öğretim video olarak kaydedilmiş daha sonra basılı ve dijital olarak hazırlanan dosyalarla dersin sorumlu öğretim üyesine teslim edilmiştir. Dosya içeriğinde ders planı özet tablosu, planın aşamalarının genişletilmiş sunumu, mikro öğretim uygulamasının CD ortamında kayıtları ve öz değerlendirme formu yer almıştır. Öz değerlendirme formu, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının mikro öğretim öncesi, sırası ve sonrasındaki hisleri ile sunumlarında beğendikleri ve değiştirmek istedikleri durumları belirlemeye yönelik olarak hazırlanan sekiz sorudan oluşturulmuştur. Öz değerlendirme formu dersin sorumlu öğretim elemanı tarafından hazırlanmış uzman görüşü ile kapsam geçerliliği sağlanmıştır. Öz değerlendirme formunun iki öğretmen adayı ile ön uygulaması yapılmış, sosyal bilgiler öğretmen adayları ile paylaşılıp onların da görüşü alınarak forma son hali verilmiştir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının mikro öğretim uygulamalarının ardından mikro öğretim süreçlerine dair kendilerini bu form ile değerlendirmeleri istenmiştir.

Torun, E. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapılandırmacılık 5E modeli ders planlarında yöntem tercihleri ve mikro öğretim uygulamasına ilişkin öz değerlendirmeleri.

Araştırma Süreci

Bir önceki dönem güz yarı yılında “Özel Öğretim Yöntemleri I” dersinde sosyal bilgiler öğretiminde kullanılabilecek yöntem ve tekniklerin neler olduğu ve alanda nasıl uygulanabileceği etkinlik örnekleri öğretim elemanı tarafından sosyal bilgiler öğretmen adaylarıyla etkileşimli ve uygulamalı olarak işlenmiştir. Bahar yarıyılında “Özel Öğretim Yöntemleri II” dersinde sosyal bilgiler öğretmen adaylarından seçtikleri sosyal bilgiler kazanımlardan birini yapılandırmacılık 5E modelinde planlayıp derste mikro öğretimle uygulama yapmaları istenmiştir. Sosyal bilgiler öğretmen adayları konuyu seçtikleri tarihten mikro öğretimin yapılacağı güne kadar öğretim elemanı ile iletişimde olarak ders planını ve mikro öğretimi kurgulamıştır. Her mikro öğretim uygulaması için sosyal bilgiler öğretmen adaylarına 20 dakikalık süre verilmiştir. Mikro öğretim uygulamasının ardından akran değerlendirmesi ve öğretim elemanı tarafından değerlendirme yapılarak mikro öğretimin beğenilen, geliştirmesi ya da değiştirilmesi gereken yanları üzerine 10 dakika eleştiri ve tartışma yapılmıştır. Ayrıca ders kamera ile kaydedilmiş mikro öğretim sonrası öğretmen adayının bu kayıtları izleyerek kendini fark etmesi ve öz değerlendirme yapması sağlanmıştır. Dönem sonunda sosyal bilgiler öğretmen adaylarından ders planlarına ilişkin detaylı açıklamaların bulunduğu mikro öğretim dosyası talep edilmiştir. Bu dosyada kullanılan yöntem, teknik ve materyallerin detaylı açıklaması, öz değerlendirme formu, akran değerlendirme formu ve mikro öğretim uygulamasının video kayıtları yer almıştır. Araştırmacı bu sürece gözlemci olarak katılmış, katılım sağlanamayan dersleri video kayıtları ve mikro öğretim dosyalarından takip etmiştir. Mikro öğretim sonrasında öğretim elemanı ve araştırmacı görüş alışverişinde bulunarak süreci değerlendirmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen veriler doküman analizi tekniği ve içerik analizi ile incelenmiştir. Bu kapsamda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının ders mikro öğretime ait yazılı içerikler araştırmacı tarafından incelenerek analiz edilmiştir. Araştırmadan elde edilen verilerin analizi için ders mikro öğretim aşamalarını gösteren bir tablo hazırlanarak sosyal bilgiler öğretmen adaylarının hangi aşamada hangi yöntem ve tekniği seçtiği ilgili yerlere not edilmiş ve frekans bilgilerine yer verilmiştir. Araştırma sorusu kapsamında ele alınan öz değerlendirme formları içerik analizine tabi tutulmuştur. Öz değerlendirme formları araştırmacı ve alan uzmanı tarafından bağımsız olarak kodlanmış ve kodlardan yola çıkılarak kategoriler belirlenmiştir. Oluşturulan kod ve kategoriler kıyaslanıp .83 oranında uzlaşım sağlanmıştır. Elde edilen analiz sonuçları frekans değerleri ile şekil ve tablolar halinde sunulmuştur. Şekil ve tablolardaki frekans değerleri görüş sayıları olarak yansıtılmıştır.

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öz değerlendirme formlarından doğrudan alıntılar yapılarak analiz verileri desteklenmiştir. Doğrudan alıntılarda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının gerçek isimlerine yer verilmeyerek kadın öğretmen adayları için “KÖA” ve erkek öğretmen adayları için “EÖA” kodlarına numara eklenerek görüşler yansıtılmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapılandırmacılık 5E modelinde hazırladıkları ders planları ve mikro öğretim uygulamasına yönelik öz

değerlendirmeleri analiz edilmiş, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öz değerlendirme formlarındaki ifadelerden doğrudan alıntılar yapılmıştır. Elde edilen bulgular yorumlanarak frekans değerleri ile sunulmuştur.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapılandırmacılık 5E modelinde hazırladıkları ders planlarında tercih ettikleri yöntem ve tekniklere yönelik bulgular Şekil 2’de sunulmuştur:

Şekil 2. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Yapılandırmacılık 5E Modelinde Hazırladıkları Ders Planlarının Giriş Basamağında Tercih Ettikleri Yöntem ve Teknikler

Şekil 2’ye göre sosyal bilgiler öğretmen adayları yapılandırmacılık 5E modelinde hazırladıkları ders planlarının giriş basamağının haberdar etme bölümünde

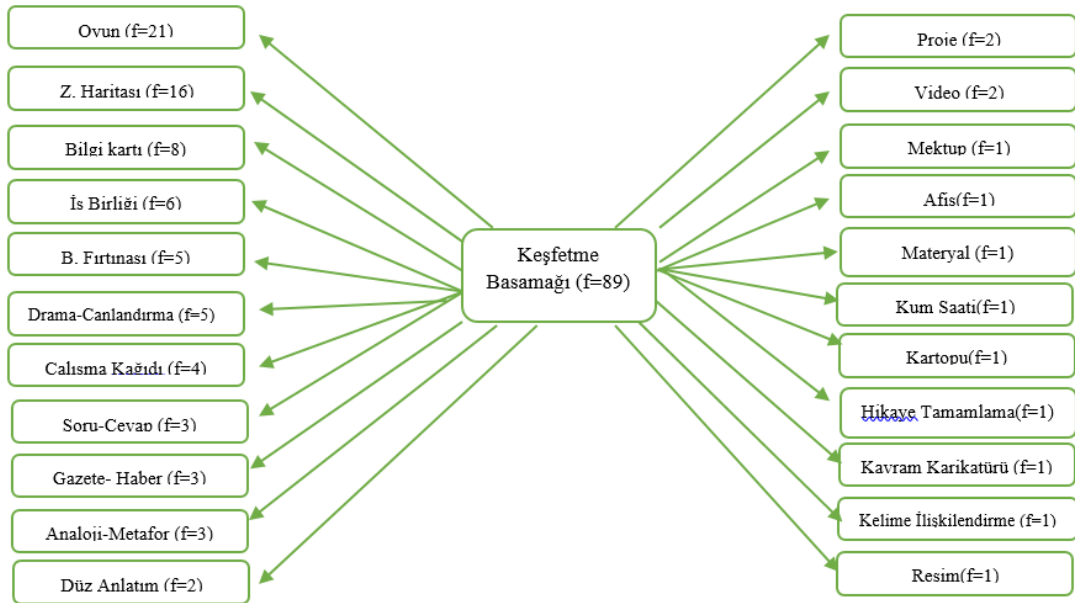
Torun, E. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapılandırmacılık 5E modeli ders planlarında yöntem tercihleri ve mikro öğretim uygulamasına ilişkin öz değerlendirmeleri.

11 farklı olmak üzere 43 yöntem-teknik kullanmıştır. Bu aşamada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının daha çok dijital ortamlarda çeşitli programlar kullanarak hazırladıkları afişlerle ve bunların tanıtımı için sözlü yönergeye yer verdiği görülmüştür.

Şekil 2'ye göre sosyal bilgiler öğretmen adayları giriş basamağının dikkat çekme aşamasında 10 farklı olmak üzere 47 yöntem teknik kullanmıştır. Sosyal bilgiler öğretmen adayları dikkat çekme unsuru olarak en çok, dersin ilerleyen aşamalarında yer verecekleri çeşitli materyalleri kullanmıştır.

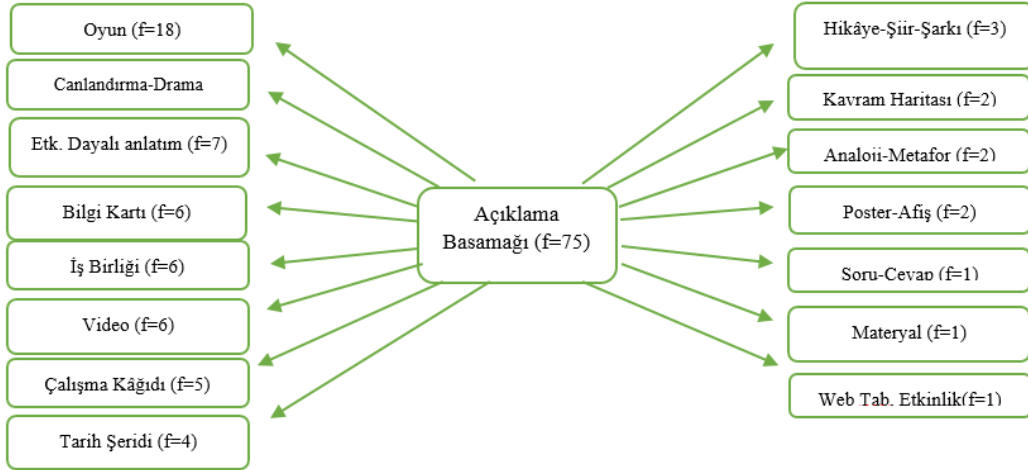
Şekil 2'ye göre sosyal bilgiler öğretmen adayları giriş basamağının güdüleme aşamasında 12 farklı olmak üzere 44 yöntem-teknik kullanmıştır. Sosyal bilgiler öğretmen adayları bu aşamada çoğunlukla sözlü yönergeyi kullanarak dersin ilerleyen aşamasında yapılacak etkinliklerin bilgisiyle öğrencileri güdülemeyi tercih etmiştir.

Giriş basamağı genel olarak değerlendirildiğinde 18 farklı olmak üzere 134 yöntem-teknik kullanıldığı görülmüştür. Sosyal bilgiler öğretmen adayları bu basamakta ağırlıklı olarak görsel ve işitsel yönü ağır basan teknikler tercih etmiştir. Giriş basamağında öğretmenin ön plana çıktığı ve yönlendirme yaptığı tekniklerin tercih edildiği görülmekle birlikte sosyal bilgiler öğretmen adaylarının birden fazla tekniği yerine göre iç içe veya ayrı olarak kullandığı görülmüştür.

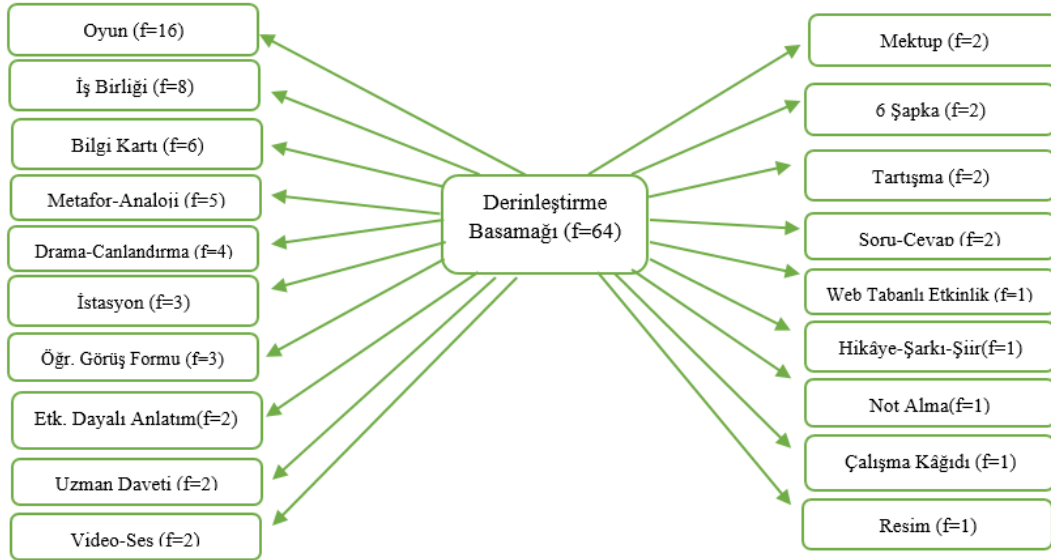
Şekil 3. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Yapılandırmacı 5E Modelinde Hazırladıkları Ders Planlarının Keşfetme Basamağında Tercih Ettikleri Yöntem ve Teknikler

Şekil 3'e göre sosyal bilgiler öğretmen adayları yapılandırmacılık 5E modelinde hazırladıkları ders planlarının keşfetme basamağında 22 farklı olmak üzere 89 yöntem-teknik tercih etmiştir. Sosyal bilgiler öğretmen adayları en çok oyun ve zihin haritası tekniği kullanmıştır. Sosyal bilgiler öğretmen adayları keşfetme basamağında ağırlıklı olarak öğrenci merkezli teknikleri tercih etmiş ve birden fazla tekniği iç içe ya da ayrı olarak kullandığı görülmüştür.

Şekil 4. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Yapılandırmacı 5E Modelinde Hazırladıkları Ders Planlarının Açıklama Basamağında Tercih Ettikleri Yöntem ve Teknikler

Şekil 4'e göre sosyal bilgiler öğretmen adayları yapılandırıcılık 5E modelinde hazırladıkları ders planlarının açıklama basamağında 15 farklı olmak üzere 75 yöntem/teknik kullanmıştır. Sosyal bilgiler öğretmen adayları açıklama basamağında en çok oyun ve canlandırma-drama tekniğini tercih etmiştir. Sosyal bilgiler öğretmen adayları bu basamakta da öğrenciyi aktif edecek teknikleri tercih etmiş ve birden fazla tekniği iç içe ya da ayrı olarak uygulamıştır.

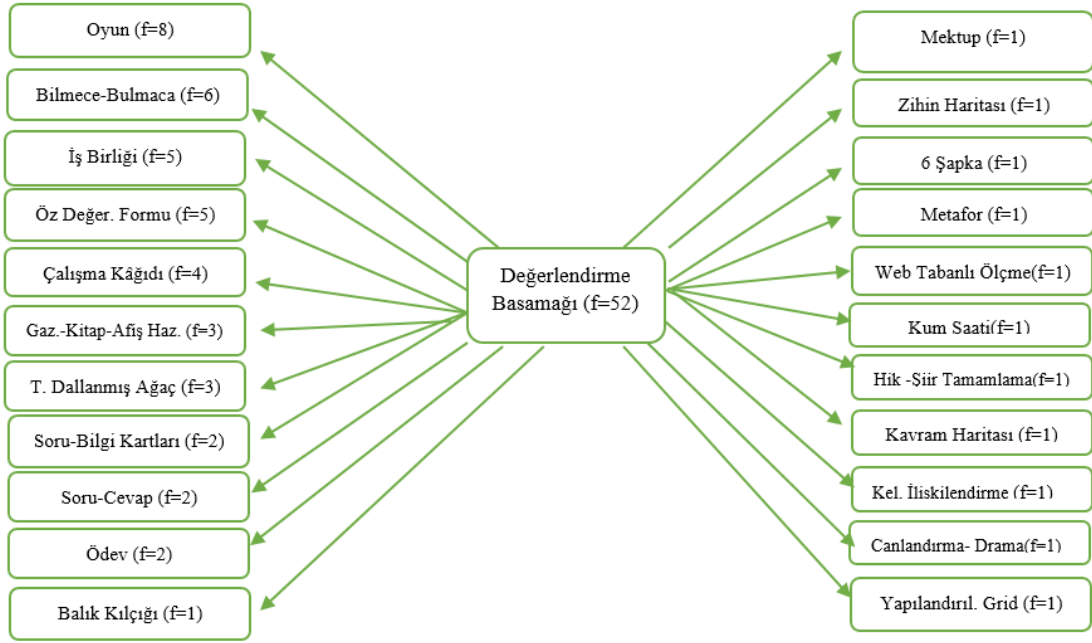

Şekil 5. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Yapılandırmacı 5E Modelinde Hazırladıkları Ders Planlarının Derinleştirme Basamağında Tercih Ettikleri Yöntem ve Teknikler

Şekil 5'e göre sosyal bilgiler öğretmen adayları yapılandırıcılık 5E modelinde hazırladıkları ders planlarının derinleştirme basamağında 19 farklı olmak üzere toplamda 64 yöntem/teknik kullanmıştır. Derinleştirme basamağında oyun, iş birliği, bilgi kartı teknikleri frekans olarak diğer tekniklere göre nispeten daha çok

Torun, E. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapılandırmacılık 5E modeli ders planlarında yöntem tercihleri ve mikro öğretim uygulamasına ilişkin öz değerlendirmeleri.

tercih edildiği görülse de sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bu basamakta yöntem-tekniik tercihlerinin yakın olduğu söylenebilir. Bu durumun nedeni öğrenilenlerin pekiştirilmesi için derinleştirme etkinliklerine daha uzun zaman ayırmaları ve teknikleri iç içe kullanmamaları olabilir.

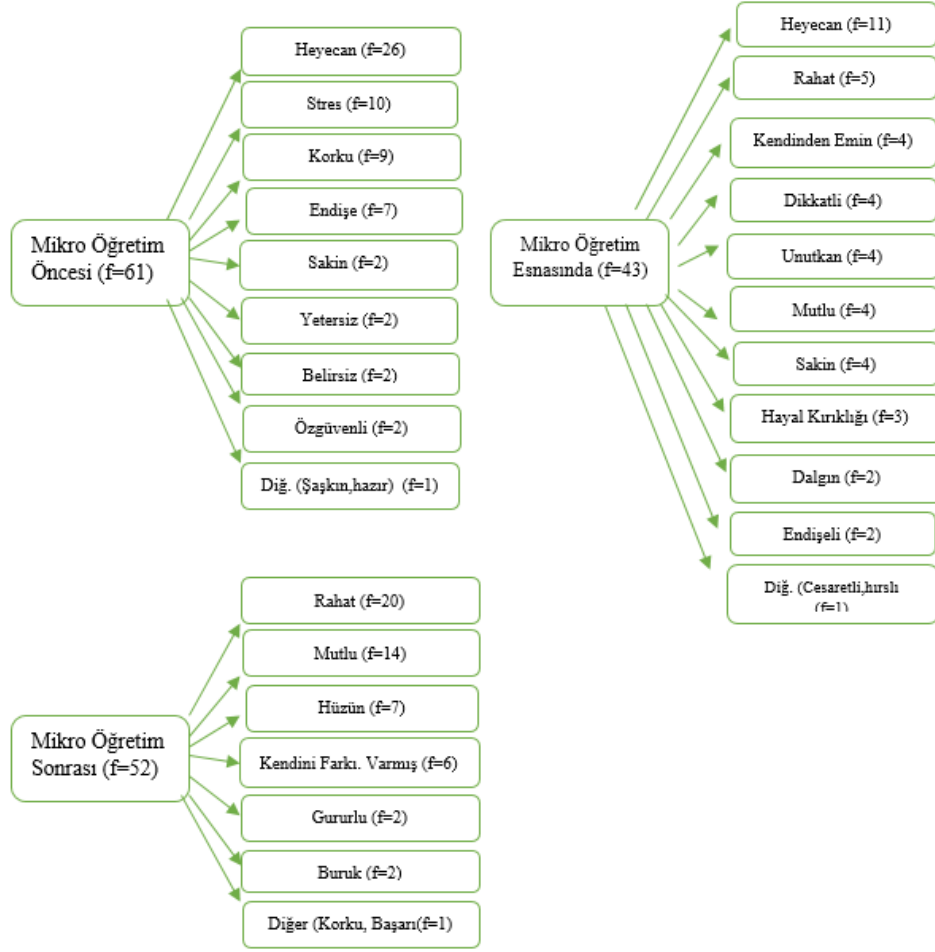

Şekil 6. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Yapılandırmacı 5E Modelinde Hazırladıkları Ders Planlarının Değerlendirme Basamağında Tercih Ettikleri Yöntem ve Teknikler

Şekil 6'ya göre sosyal bilgiler öğretmen adayları yapılandırmacılık 5E modelinde hazırladıkları ders planlarının değerlendirme basamağında 22 farklı olmak üzere toplamda 52 yöntem/teknik kullanmıştır. Değerlendirme basamağında en çok oyun, bilmece-bulmaca teknikleri frekans olarak diğer tekniklere göre nispeten daha çok tercih edildiği görülse de sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bu basamakta yöntem-tekniik tercihlerinin farklılaştığı söylenebilir. Bu durumun nedeni sürecin sonuna gelmiş olup öğrenme düzeyini belirlemek için yapılacak etkinliklerin daha uzun zaman alması ve sosyal bilgiler öğretmen adaylarının teknikleri birden fazla tekniği birleştirmeyi daha az tercih etmeleri olabilir. Ayrıca sosyal bilgiler öğretmen adaylarının geleneksel ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri tercih etmeyip alternatif ölçme değerlendirme yöntem ve tekniklerini tercih ettiği belirlenmiştir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının mikro öğretim uygulaması öncesi, sırası ve sonrasındaki hisleri hakkındaki öz değerlendirmelerine yönelik bulgular frekanslarıyla birlikte sunulmuştur. Bulgular sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öz değerlendirme formlarında yer alan ifadelerden doğrudan alıntılar yapılarak desteklenmiştir.

Şekil 7. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Mikro Öğretim Uygulaması Öncesindeki Öz Değerlendirmelerine İlişkin Görüşleri

Şekil 7 incelendiğinde sosyal bilgiler öğretmen adaylarının mikro öğretim öncesinde 9 farklı his olmak üzere 61 görüş dile getirirken çoğunlukla heyecan, stres ve korku hissettiklerini ifade ettiği görülmektedir. Bu konuda KÖA 25 “Çok heyecan vardı. Her şeyi unuttum zannettim ama....kendimi yatıştırmaya çalıştım.” sözleriyle mikro öğretim öncesinde hissettiklerini dile getirmiştir. Bir diğer öğretmen adayı ise KÖA 24 “İplerin sadece benim elimde olması ve sınıfın kontrolünü sağlayacak olmak çok zor oldu....çok yoruldum, gerildim ve hata yapmaktan korktum” cümleleriyle anlatım öncesindeki hislerini dile getirmiştir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının anlatım öncesi hisleri genel olarak değerlendirilirse heyecan gibi nötr ve korku gibi olumsuz hisleri çoğunlukla dile getirdiği söylenebilir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının mikro öğretim öncesi yaptıkları hazırlıklar, dersin nasıl ilerleyeceğine dair beklentileri gibi durumlardan dolayı bu görüşleri sıklıkla dile getirmelerinin beklenen bir durum olduğu düşünülebilir.

Şekil 7’ye göre sosyal bilgiler öğretmen adayları mikro öğretim esnasında çoğunlukla heyecanlarının devam ettiğini dile getirirler de bu durum mikro öğretim öncesi kadar yoğun ifade edilmemiştir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarından KÖA 18 “Planladığım ders artık başlamıştı, tüm korkularımın yersiz olduğunu düşündüm...rahat bi şekilde dersimi sürdürdüm.” ifadeleriyle mikro öğretim

Torun, E. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapılandırmacılık 5E modeli ders planlarında yöntem tercihleri ve mikro öğretim uygulamasına ilişkin öz değerlendirmeleri.

esnasındaki hislerini dile getirmiştir. Bir diğer öğretmen adayı EÖA 20 “Anlatım esnasında çok fazla bocaladığımı fark ettim. Bir önceki arkadaşımın anlatımı heyecanımı ikiye katlamıştı...sürekli bir sonraki cümlemi düşünmekten ağzımdan saçma şeyler çıktı” cümleleriyle anlatım esnasında hissettiklerini dile getirmiştir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının mikro öğretim aşamasında 12 farklı duyguyu ifade ederken çoğunlukla heyecan gibi nötr ve rahat, kendinden emin gibi olumlu olarak değerlendirilebilecek hisler dile getirdiği görülmüştür. Mikro öğretimin başlayıp etkinliklerin etkisiyle sosyal bilgiler öğretmen adaylarının korku ve endişelerinden uzaklaşmış oldukları için bu ifadeleri dile getirdikleri düşünülebilir. Şekil 7’ye göre sosyal bilgiler öğretmen adayları mikro öğretim sonrasında 6 farklı olmak üzere 52 görüş dile getirmiş ve çoğunlukla rahatlamış ve mutlu hissettiklerini ifade etmiştir. Kendilerinden beklenen görevi yerine getirme ve beklentilerinin karşılanmış olması bu durumun sebebi olarak görülebilir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarından KÖA 23 “Sunumumdan sonra müthiş bir rahatlama ve mutluluk hissettim” ifadeleriyle mikro öğretim sonrasındaki hislerine dair görüşlerini dile getirirken EAÖ 29 “Üstümden bir yük kalktı...” ifadelerine yer vermiştir. Sosyal bilgiler öğretmen adayları mikro öğretim sonrasında çoğunlukla olumlu hislere sahip olduklarını dile getirmelerine rağmen olumsuz hisler dile getiren sosyal bilgiler öğretmen adayları da bulunmaktadır. EÖA 26 “Bazı şeyleri keşke öyle değil de farklı yapsaydım dedim...Eksikliğimi gördüm...Tecrübe oldu. ...sonradan aklıma birçok fikir geldi...” ifadeleriyle mikro öğretim sonrası hislerini dile getirirken KÖA 14 “Pek mutlu hissetmedim. Çünkü eksikliklerimi fark ettim.” cümleleriyle hislerini paylaşmıştır.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öz değerlendirmelerine göre mikro öğretim uygulamalarında beğendikleri, beğenmedikleri veya değiştirmek istedikleri durumlara ilişkin görüşleri frekanslarıyla birlikte sunulmuştur. Bulgular sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öz değerlendirme formlarında yer alan ifadelerden doğrudan alıntılar yapılarak desteklenmiştir.

Tablo 1.

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Öz Değerlendirmelerine Göre Mikro Öğretim Uygulamalarında Kendilerine İlişkin Beğendikleri ve Değiştirmek İstedikleri Durumlara İlişkin Görüşleri

	Görüş	Frekans
Beğendiğim Taraflım	Sınıf Hakimiyeti	9
	Özgüvenli oluşum	7
	Beden Dilini etkili kullanmam	5
	İyi etkileşim kurmam	4
	Materyaller	3
	Etkinlikler	3
	Derse heves-motivasyonum	3
	Otokontrol sağlamam	3
	Ders anlatım (Dil-Üslubum)	2
	Plana uygun hareket etmem	2
	Verdiğim emek	2
	Her şeyim çok iyiydi	2
	Güzel dönütler almam	1
	Alan Bilgim	1

	Dil ve anlatımda yetersiz kalmam	15
	Etkinlikler ve basamaklarında değişiklik yapardım	15
	Zaman yönetimi sorunu yaşamam	11
	Sınıf kontrolünü sağlayamama	9
	Duygusal durumumu kontrol ederdim	9
	Ders anlatımım/yöntem/Duruşumu değiştirdim	7
	Etkinlikleri etkili uygulayamama	6
	Plan ile işleyişin farklı oluşu	5
	Daha iyi hazırlanırdım	5
	Öğrencileri daha çok aktifleştirdim	4
	Sınıf düzeni ve gruplamada değişiklik yapardım	4
Beğenmediğim/Değiştirmek	Söyleyeceklerimi unutmam	4
İstedğim	Etkinlikleri bağlayamamam	4
Tarafım	Beden Dilini etkili kullanamamam	4
	Etkinlikleri yetersiz bulmam	2
	Hiçbir şeyimi beğenmedim	2
	Teknoloji konusunda yetersiz kalmam	2
	Provasız etkinlik planlamazdım	2
	Özgüven eksikliğim	1
	Alan bilgimin yetersiz oluşu	1
	Kılık kıyafet tercihimini değiştirdim	1
	Her şeyi değiştirmek isterdim	1

Tablo 1'e göre sosyal bilgiler öğretmen adaylarının mikro öğretim uygulamalarında sınıf hakimiyeti, özgüven ve beden dilini etkili kullanmalarını beğendiklerini dile getirdikleri görülmektedir. Sosyal bilgiler öğretmen adayları bu konuda 14 farklı kod olmak üzere 47 görüş dile getirmiştir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarından görüşünü dile getirirken KÖA 32 "*Sınıfta rahat bir şekilde ders anlattım...Sınıfta özgüven konusunda kendimi beğendim*" cümleleriyle görüşünü dile getirmiştir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarından KAÖ 1 "*Kendimden hiç beklemediğim bir şekilde öz güvenle dersimi yaptım...Sahnedeki devleşen sanatçılar gibiydim...*" ifadeleriyle görüşünü dile getirmiştir.

Sosyal bilgiler öğretmen adayları mikro öğretim uygulamalarında beğenmedikleri ve değiştirmek istedikleri yönlerine ilişkin 22 farklı kod olmak üzere 114 görüş dile getirmiştir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının mikro öğretim uygulamalarında beğenmediklerini en çok ifade ettikleri görüş dil ve anlatımda yetersiz kaldıklarına dairdir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarından KÖA 28 "*...daha iyi hazırlanabilir söyleyeceklerimi unutmadan anlatabilirdim.*" ve KÖA 19 "*çok fazla heyecan yapmam ve kelimeleri karıştırıp heyecandan kekelemem*" cümleleriyle görüşünü dile getirmiştir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yorumlarından da yola çıkarak yaşadıkları heyecandan dolayı dil ve anlatımda yetersiz kaldıkları düşünülmektedir. Nitekim sosyal bilgiler öğretmen adaylarından EÖA 37'nin "*Tekrara çok düştüm. Kelimeleri unuttum. Heyecanlı olduğum için olduğundan düşünüyorum.*" cümleleri bu yorumu destekler niteliktedir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının mikro öğretim uygulamalarında beğenmedikleri ve değiştirmek istedikleri üzerine diğer görüşleri ise şöyledir: KÖA 21 "*Her şey daha güzel olabilirdi. Aşırı derecede heyecanım vardı. Bazı öğrencileri derse katamadım. Derse katılmak istemeyenlere sert çıktım. Kendimi ifade edemedim ve ses tonuma hakim olamadım.*"

Torun, E. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapılandırmacılık 5E modeli ders planlarında yöntem tercihleri ve mikro öğretim uygulamasına ilişkin öz değerlendirmeleri.

ile görüşünü dile getirirken EÖA 36 “*Pek hakim olamadım, pek beğendiğim söylenemez. Çok heyecanlanıp kızardım ve söyleyeceğim şeyleri unuttum bu da ses tonumu etkiledi.*” cümleleriyle kendini ifade etmiştir. Ayrıca KÖA 35 “*Konuya fazlasıyla hakim olmam güzeldi ama etkinliklerin akışı istediğim planladığım gibi gitmediği için moralim bozuldu*” ve EÖA 34 “*Rahat hissettim ders anlatırken. Uygulamada değişiklikler yapmak isterdim. Öğretmenlik dışardan görüldüğü kadar kolay bir iş değilmiş.*” ifadeleriyle mikro öğretim uygulamalarında plan ve uygulama adına değişiklikte bulunmak istediklerini dile getirmiştir. Sosyal bilgiler öğretmen adayları kendilerine dair çoğunlukla olumlu görüşe sahipken uygulama sonrası tespit ettikleri duruma göre planlarında ve kendilerinde beğenmedikleri tarafı dile getirmiştir. Planlanan ile uygulama arasındaki farktan ve ders kayıtlarının izlenip eleştirel olarak değerlendirilmesinden dolayı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bu görüşleri sıklıkla dile getirdiği düşünülebilir.

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öz değerlendirmelerine göre mikro öğretim uygulamasının katkılarına yönelik görüşleri frekansları ile sunulmuştur. Bulgular sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öz değerlendirme formlarında yer alan ifadelerden doğrudan alıntılar yapılarak desteklenmiştir.

Tablo 2.

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Mikro Öğretim Uygulamasının Katkılarına İlişkin Görüşleri

	Görüş	Frekans
Uygulamanın Öğretmenlik Meslek Bilgisi ve Algısı Üzerine Etkisi	Tecrübe sağladı	12
	Derse ilgim ve farkındalığım arttı	11
	Öğretmenliğin zor bir meslek olduğunu anladım	7
	Öğretmenlik duygusu ve önemini tattım	7
	Mesleğe ne kadar uygun olduğumu öğrendim	5
	Öğretmenin görev ve sorumluklarını öğrendim	3
	Alan bilgimin yetersizliğini gördüm	3
	Öğretmenliğin sadece bilgi aktarmak olmadığını anladım	3
	İnanınca yapamayacağım hiçbir şeyin olmadığını öğrendim	3
	Anlatılan ile gerçeğin farklı olduğunu anladım	2
	Çekingenliğimi yıktım	2
	Öğrencinin derse ilgisi ve katılımını nasıl artıracağımı öğrendim	2
	Öğrenciye bakışımı değiştirdi	2
	Kendimi geliştirme adına fayda sağladı	2
	Etkisi olmadı	1
	Öğretmen olma istek ve hevesim arttı	1
	Yöntem/Teknik Bilgisine Etkisi	Farklı yöntem ve teknikler öğrendim
Öğretim yöntem ve tekniklerinin inceliklerini anladım		9
Fikrim yok		9
Teorik bilgilerin uygulamasını yaptım		7
Hayır olmadı		7
Teknik bilgimin yetersizliğini fark ettim		3
Dersin önemini kavramamı sağladı		3
Bilgilerim kalıcı oldu	3	

Ders zordu	2
Disiplinler arası ilişkilendirme adına farkındalık oluştu	1
Farklı bakış açılarını gördüm	1
Kavram öğretimi adına etkinlikler öğrendim	1

Tablo 2'ye göre sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yaptıkları uygulamanın katkısı üzerine görüşleri iki ayrı kategoride incelenmiştir. Bu bağlamda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yaptıkları mikro öğretim uygulamasının öğretmenlik meslek bilgisi ve algısı üzerine 16 farklı kod olmak üzere 66 görüş dile getirdiği görülmektedir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bu konuda en çok dile getirdikleri görüş uygulamanın kendilerine tecrübe sağladığı ve derse yönelik ilgi ve farkındalıklarını artırdığı yönündedir. Bu konuda EÖA-2 “*İlk başta derste anlatılanlar efsane gibi bir şeydi. Bu dersi takip etmek futbolcuların sürekli antrenman yapmasına benziyor. Her ders eksik yanlarınızı görme imkanına sahip oluyorsunuz. Bu size tecrübe sağlıyor.*” ifadeleriyle görüşünü dile getirirken EÖA-36 “*Güzel bir deneyim oldu. 15 yıl boyunca sıralardan tahtayı izlerken bir gün olsun tahtadan öğrencilere bakabilmek çok güzeldi.*” ifadeleriyle görüşünü dile getirmiştir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarından EÖA-5 “*Bu uygulama sayesinde....nasıl hazırlanmamız gerektiğini derse hangi materyalleri getirmemiz gerektiğini, dersle ilgili düşüncelerimizin pekişmesini sağladı.*” ve KÖA-4 “*Öğretmenliğin gerçekten kutsal bir meslek olduğunu ve birine bir şeyi öğretmenin ne kadar değerli olduğunu bilmemi bir kez daha sağladı.*” ifadeleriyle görüşünü dile getirmiştir.

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının uygulamanın yöntem ve teknik bilgisine etkisi üzerine en çok dile getirdikleri görüş mikro öğretimin farklı yöntem ve teknik bilgilerine olan katkısı ile derse yönelik ilgi ve farkındalığının arttığıdır. Bu konuda KÖA-33 “*Bu uygulama sayesinde neleri yapabileceğimizi fark ettik...birçok farklı yöntem öğrendik ve farklı şeyler oluşturabilmeyi keşfettik.*” ve KÖA-7 “*Alan bilgimin olması gerektiğini...yeni yöntem kullanmanın başarı getireceğini fark etmemi sağladı*” ifadeleriyle görüşünü dile getirmiştir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarından mikro öğretimin yöntem ve teknik bilgisine etkisi olmadığını ifade edenler arasında KÖA-1 “*Yani çok fazla olmadı zaten dersin içeriği hakkında bilgim vardı*” cümleleriyle görüşünü açıklamıştır.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapılandırmacılık 5E modeli ile hazırladıkları ders planlarında tercih ettikleri yöntem-teknikleri ve mikro öğretim sürecine ilişkin öz değerlendirmelerini belirlemek amaçlanmıştır. Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre sosyal bilgiler öğretmen adayları yapılandırmacılık 5E modelinde hazırladıkları ders planlarında öğrenciyi merkeze alan yöntem ve teknikleri tercih etmiştir. Yapılandırmacı yaklaşım öğrenci merkezli olması (Demirel, 2005; Fosnot ve Perry, 2007; Saban, 2004) ve yapılandırmacı modelde öğrencilerle etkileşimli olarak ders yapılması onlara zengin öğrenme yaşantısı sunması açısından önem taşıdığı (Duman ve Şeyihoğlu, 2018; Gagnon ve Collay, 2001) birçok çalışmada belirtilmiştir. Bu bağlamda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının literatürü destekler nitelikte yöntem ve teknikleri tercih ettikleri söylenebilir. Ayrıca sosyal bilgiler öğretmen adaylarının mikro öğretim uygulamalarının her aşamasında birçok farklı

Torun, E. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapılandırmacılık 5E modeli ders planlarında yöntem tercihleri ve mikro öğretim uygulamasına ilişkin öz değerlendirmeleri.

yöntem ve tekniği birlikte uyguladığı için zengin öğrenme ortamı oluşturdukları ifade edilebilir. Dersleri sıkıcı hâlden kurtarıp sürecin odağına öğrencinin alındığı oyunlar (Genç, 2003) sosyal bilgiler öğretmen adaylarının birçok basamakta ağırlıklı olarak tercih ettikleri yöntem-tekniğe olmuştur. Oyun, dramanın yöntemlerinden biri olduğu için (Güven, 2012; Pinciotti, 1993), sosyal bilgiler öğretmen adaylarının önceki dönemlerde zorunlu olarak aldıkları drama dersinin yapılandırmacılık 5E modelinde tercih ettikleri tekniği etkilemiş olabileceği düşünülmektedir.

Eğitim alanında öğrenci merkezli yöntem ve tekniklerin yanı sıra öğretmenlerin teknolojik materyallerden ve dijital gelişmelerden haberdar olup derste yer vermesi beklenmektedir (Yumuşak ve Aycan, 2002). Teknolojik yazılım ve dijital uygulamalarla desteklenen derslerin bilgi, beceri ve tutumun yanı sıra kalıcılık üzerinde de önemli etkiye sahip olduğu düşünülmektedir (Bybee vd., 2006). Teknolojik materyallerle ve çeşitli bilgisayar programlarıyla desteklenen dersler çoklu öğrenme ortamı sunarak birden fazla duyuya hitap edebilir. Bu ise öğrencinin dikkatini çekme, derse güdüleme, kalıcılığı artırma gibi bilişsel, duyuşsal hatta psikomotor öğrenmeyi destekleyebilir (Arıcı ve Dalkılıç, 2006; Koç vd. 2013). Bilgisayar programları aracılığıyla animasyon, eğitici bilgisayar oyunları, hareketli çalışma yapıları gibi ders öğretim ve değerlendirme amaçlı birçok materyal kullanılabilir. Bu gelişmeler göz önüne alındığında öğretmenlerin yapılandırmacı yaklaşım uygulamalarında dijital ve teknolojik materyallerle desteklenmesi beklenmektedir (Akaydın ve Kaya, 2018). Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre sosyal bilgiler öğretmen adayları dijital ve teknolojik materyallerden akıllı tahta (video, ses, görseller vb.) kullanmış ayrıca afiş ve poster hazırlamak için yine dijital içerikli programlardan yararlanmışlardır. Bu bağlamda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının dijital ve teknolojik unsurları derslerinde başarılı bir şekilde uyguladığı söylenebilir. Literatürde öğretmenlerin yeni gelişmelere direnç gösterdiğine dair bilgiler yer almaktadır. Bu nedenle sosyal bilgiler öğretmen adaylarının henüz meslek hayatlarına başlamadan bu teknoloji ve dijital materyalleri derslerde kullanabilmesinin önem taşıyacağı düşünülmektedir. Bu çalışmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda, derslerde kullanılabilecek dijital materyal ve teknoloji bilgisine sahip sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bu bilgilerini derslerine başarılı bir şekilde uygulayabildikleri ve meslek hayatlarında da dijital ve teknolojik unsurları rahatlıkla uygulayabilecekleri düşünülmektedir.

Sosyal bilgiler öğretmen adayları yapılandırmacılık 5E modelinde hazırladıkları ders planlarının her aşamasında öğrenci merkezli birçok yöntem ve tekniği başarılı bir şekilde kullandığı söylenebilir. Sosyal bilgiler öğretmen adayları sadece öğretim aşamasında değil değerlendirme basamağında klasik yöntem ve tekniklerin dışına çıkarak alternatif ölçme yöntem ve tekniklerinden yararlanmışlardır. Sosyal bilgiler öğretim programında öğrencilerin süreç odaklı olarak ve alternatif tekniklerle ölçülmesi vurgulanmaktadır (MEB, 2018). Bu bağlamda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının değerlendirme basamağındaki yöntem-tekniğe tercihlerinin programda istenen şekliyle kullanıldığı ifade edilebilir. Nitekim sosyal bilgiler öğretmen adayları çalışma yapılarından dramaya, web tabanlı ölçmeden öz değerlendirmeye kadar birçok tekniği ölçme değerlendirme amacıyla kullanmıştır. Sosyal bilgiler öğretmen adayları mikro öğretim öncesinde çoğunlukla heyecan, stres ve korku hissettiklerini dile getirmiştir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının uzun zaman boyunca planladıkları ders mikro öğretim uygulamalarının nasıl karşılanacağından emin olamadıkları için bu duyguları dile getirmiş olmalarının

beklenen bir sonuç olduğu söylenebilir. Nitekim insanın emek harcadığı ve sonucundan emin olmadığı durumlar hakkında heyecan hissetmesi endişe duyması doğaldır. Literatürde de mikro öğretim uygulamalarının korku ve heyecana neden olduğu sıklıkla dile getirilmiştir (Çoban, 2015; Dere, 2019; Erökten ve Durkan, 2009; Güven vd. 2016). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının mikro öğretime başlamaları ile bu duyguların olumluya döndüğünü kendileri de ifade etmiştir. Mikro öğretimin tamamlanmasının ardından sosyal bilgiler öğretmen adayları sıklıkla rahatlamış ve mutlu hissettiklerini dile getirmişlerdir. Kendilerinden beklenen görevi yerine getirdikleri ve beklentilerinin karşılanmış olmasından dolayı da bu değerlendirmeyi yaptıkları düşünülmektedir. Çalışmadan elde edilen bu sonucun literatürle paralellik gösterdiği söylenebilir (Çoban, 2015; Dere, 2019; Erökten ve Durkan, 2009; Güven vd. 2016;). Bu aşamada en çok dikkat çeken hususlardan biri sosyal bilgiler öğretmen adaylarından mikro öğretim sonrasında iyi hissetmediklerini dile getirenlerin de olduğudur. Sosyal bilgiler öğretmen adayları mikro öğretim sonrasında çoğunlukla olumlu hislere sahip olduklarını dile getirmelerine rağmen olumsuz hisler dile getiren sosyal bilgiler öğretmen adayları da olmuştur. Olumsuz hislerini dile getiren sosyal bilgiler öğretmen adaylarının dersi planlarken detaylı düşünmedikleri, çalışmadıkları ve bu nedenle mikro öğretimin istedikleri gibi gitmediğine dair görüşleri öz değerlendirmelerinde yer almıştır. Özellikle sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapmayı düşündükleri ile uygulama arasındaki farktan dolayı olumsuz duygulara sahip olduğu düşünülmektedir. Planlanan ile uygulama arasındaki farkı fark etme adına sosyal bilgiler öğretmen adaylarının ders mikro öğretim uygulamalarının önem taşıdığı düşünülmektedir. Önemli olan çok fazla yöntem ve teknik kullanmak değil bu yöntem ve teknikleri amaca uygun kullanabilmektir. Sonuç olarak yapılan ders mikro öğretim uygulamaları ve uygulamalar bu farkındalığı oluşturma adına önemli olabilir.

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının mikro öğretim uygulamasında kendilerinde beğendikleri yanlara ilişkin görüşleri incelendiğinde mikro öğretim uygulamasında sınıf hakimiyeti, özgüven ve beden dilini etkili kullanmaları beğenilen taraflar olarak sıklıkla dile getirildiği görülmüştür. Koç, (2002), Koç ve Demirel (2004); Pirci ve Torun (2020), yapılandırmacı öğrenme ortamının derse yönelik güdü ve özgüveni artırarak duygusal becerileri olumlu olarak etkilediğini vurgulamaktadır. Ayrıca Akbaba-Dağ ve Doğan-Temur (2018), Dere (2019), Görgeç (2003), Ralph (2014), Tan vd. (2003) ve Tok (2016) yaptıkları çalışmada mikro öğretim uygulamalarının öğretmen adaylarına öz güven kazandırdığı, beden dilin etkili kullanmalarının yolunu açtığını tespit etmiştir. Bu bağlamda çalışmadan elde edilen sonuçların literatürle paralel nitelikte olduğu söylenebilir.

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının beğenilen yanların olmasına karşılık kod ve frekans olarak daha çok beğenilmeyen tarafları dile getirdiği görülmektedir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının özellikle dil ve anlatım ile yöntem tekniklerde değişim yapmak istediklerini dile getirmelerinden yola çıkılarak sosyal bilgiler öğretmen adaylarının kendilerine ve planlarına yönelik gerçekçi değerlendirmeler yaptıkları yorumu yapılabilir. Literatürde mikro öğretim uygulamasının öğretmen adaylarının kendilerini gerçekçi değerlendirmelerini sağladığı bahsedilmektedir (Dere, 2019). Bu doğrultuda çalışmadan elde edilen bu sonucun literatürle paralellik gösterdiği söylenebilir. Öte yandan sosyal bilgiler öğretmen adaylarının dil ve anlatım yönünden kendilerini beğenmemelerinin nedeni heyecana bağlı olarak ortaya çıkan dil sürçmeleri, kekelemeler, cümleyi toparlayamama gibi durumlardan dolayı olduğu düşünülmektedir. Nitekim çeşitli çalışmalarda da mikro öğretim uygulamalarının

Torun, E. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapılandırmacılık 5E modeli ders planlarında yöntem tercihleri ve mikro öğretim uygulamasına ilişkin öz değerlendirmeleri.

öğretmen adaylarında heyecana neden olduğu buna bağlı olarak çeşitli sorunlarla karşılaşabildikleri ifade edilmektedir (Çoban, 2015; Dere, 2019; Erökten ve Durkan, 2009; Güven, vd. 2016). Sosyal bilgiler öğretmen adayları ders mikro öğretim uygulaması sonrasında yaptıkları değerlendirmelerde de yöntem ve tekniklerin yoğun olduğu ve bu bağlamda mikro öğretim uygulamalarında değişiklik yapmak istediklerini dile getirmiştir. Planlanan ile uygulanan arasındaki farktan ve zaman yetersizliğinden dolayı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bu görüşü sıklıkla dile getirdikleri düşünülmektedir. Sosyal bilgiler öğretmen adayları mikro öğretim uygulamasını 20 dakikalık bir zaman dilimine sığdırdığı düşünülürse okuldaki uygulamalarda bu problemle karşılaşmayabilecekleri ve mikro öğretim uygulamasından edindikleri tecrübeyle daha doğru planlama yapabilecekleri söylenebilir. Akbaba-Dağ ve Doğan-Temur (2018), Akkuş ve Üner (2017), Çoban (2015), Dere (2019), Saban ve Çoklar (2013), Şen (2009) tarafından yapılan çalışmaların da bu sonucu destekler nitelikte olduğu görülmektedir. Öte yandan sosyal bilgiler öğretmen adaylarından sınıf hakimiyetini sağlayamadıkları yönünde görüşlerini de dile getirenler de olmuştur. Kullanılan yöntem ve tekniklere dönülünce öğrenci merkezli tekniklerin tercih edildiği ve ağırlıklı olarak oyunun kullanıldığı derste sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sınıf hakimiyetinde güçlük yaşamaları olası olarak değerlendirilebilir. Öte yandan sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bu değerlendirmeyi yaparken sınıf hakimiyetini nasıl algıladıkları da önem kazanmaktadır. Öğrenci merkezli etkinlikler kullanılacaksa öğrencilerin birbiriyle etkileşimi, konuşması, bir şeyler alışverişine müdahale edilemeyişi sınıf yönetimi sorunu olarak değerlendirilmemesi gerektiği düşünülmektedir. Sınıf etkileşiminin olduğu yerlerde bu tür davranış ve durumların görülmesi olasıdır. Literatür incelendiğinde mikro öğretim uygulamaları neticesinde sınıf hakimiyetinde sorun yaşanabileceği sıklıkla dile getirildiği görülmektedir (Çoban, 2015; Dere, 2019; Öztürk ve Akın, 2016,). Bu bağlamda çalışmadan elde edilen bu sonucun literatürle örtüştüğü söylenebilir.

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yaptıkları uygulamanın öğretmenlik meslek bilgisi ve algısı üzerine görüşleri incelendiğinde en çok dile getirilen görüşün uygulamanın kendilerine tecrübe sağladığı ve derse yönelik ilgi ve farkındalıklarını artırdığı yönündedir. Akar ve Yıldırım (2004) da çalışmasında yapılandırmacı modelin sosyal bilgiler öğretmen adaylarının motivasyonunu artırdığı, sınıf yönetimi becerilerini geliştirdiği, öğretmenlik bilincine katkı sağladığı ve farklı özellikteki okullara adaptasyonun yolunu açtığını ifade etmiştir. Yine Akkuş ve Üner (2017) ve Dere (2019), Şen, (2010), Karataş ve Cengiz, (2016) çalışmasında mikro öğretim uygulamalarının öğretmenlik meslek algısı üzerinde katkılarının olduğunu ifade etmiştir. Bu bağlamda yapılan ders mikro öğretim uygulamalarının sosyal bilgiler öğretmen adaylarının mesleki bilgisi ve algısı üzerine olumlu etkiler oluşturduğu ve sonuçların literatürle paralel olduğu söylenebilir.

Özaydın (2010) çalışmasında programlarda yapılandırmacılığın desteklenmesine karşın öğretmenlerin bu yaklaşımı kolaylıkla benimseyemedikleri ve alışkanlıklarını sürdürdüklerini ifade etmektedir. Bu çalışmaya paralel olarak Başkan vd. (2007) ile Bozdoğan ve Altunçekiç (2007) de çalışmalarında öğretmenlerin 5E modelini içselleştiremediklerini vurgulamaktadır. Oysa hazırlanan programların yanı sıra öğretmenlerin de bu yaklaşımı benimsemesi ve hazır olması gerekmektedir (Bıyıklı ve Yağcı, 2014). Bu nedenle öğretmenin hizmet öncesinden bu yöntem ve teknikleri öğrenip içselleştirmesi gerektiği düşünülmektedir. Plourde ve Alawiye (2003) de

öğretmen adaylarının yapılandırmacılık modeliyle ilgili bilgisinin arttıkça modeli kullanma ve bu modeldeki tekniklere başvurma durumlarının artabileceğini vurgulamaktadır. Ayrıca Dere (2019), Gödek (2016), Meutia vd. (2018), Undiyaundeye ve Agbama-Inakwu (2012) yaptığı çalışmada mikro öğretim uygulamalarının öğretmen adaylarının yöntem ve teknik bilgisi üzerine önemli katkı sağladığı, plan ile uygulama arasındaki bağlantıyı kurma ve yöntem teknik bilgisinin kalıcılığını sağladığını paylaşmıştır. Çalışmadan elde edilen sonuçlar da literatürü destekler niteliktedir. Bu bağlamda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının mikro öğretim uygulamasının yöntem ve teknik bilgilerine katkı sağladığı ifade edilebilir. Tüm bunlara ek olarak çalışmanın tümü değerlendirildiğinde sosyal bilgiler öğretmen adaylarının kendilerinden beklenen yapılandırmacılık 5E modelini kullanarak ders planlarını başarılı bir şekilde hazırladıkları söylenebilir. Hizmet öncesinde gerekli mesleki teknik bilgi donanımına sahip olan sosyal bilgiler öğretmen adaylarının meslek hayatlarına başladıktan sonra da uygulama fırsatı buldukları bu yapılandırmacı yöntem ve teknikleri derslerinde başarılı bir şekilde uygulayacağı düşünülmektedir.

ÖNERİLER

- Mikro öğretim uygulamalarının sayısı artırılarak hizmet öncesi tecrübe edinilmesi sağlanabilir.
- Öğretmen adaylarının Sosyal Bilgiler Öğretimi I-II derslerini mikro öğretim uygulamalarıyla gerçek sınıf ortamında deneyimlenmesi sağlanabilir.
- Kalabalık sınıflarda ve süre sıkıntısı olan durumlarda mikro öğretim uygulamalarına grup çalışması şeklinde yer verilebilir.
- Farklı bir araştırmada akran değerlendirme formları veri toplama aracı olarak kullanılabilir.
- Öğretmen adayının öz değerlendirmesi ile ders sorumlusunun değerlendirmesi arasındaki farkların karşılaştırıldığı çalışmalar yapılabilir.
- Önceki lisans programlarında zorunlu olan “Drama” dersi YÖK 2018 Sosyal Bilgiler Lisans programında seçmeli hale getirilmiştir. Drama dersinin öğretmen adaylarının yöntem ve teknik bilgisine önemli ölçüde katkı sağladığı düşünülmektedir. Bu nedenle “Drama” dersinin tekrar zorunlu lisans dersleri arasına dahil edilmesi önerilebilir.
- Mikro öğretimin uzaktan eğitim uygulaması da yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Abakay, U., Alincak, F. & Demir, H. (2016). The effects of microteaching practices on pre- service physical education and sport teachers' attitudes towards teaching profession. *European Journal of Education Studies*, 2(9), 127-135.
- Açıkgöz, K. Ü. (2005). *Etkili öğrenme ve öğretme*, (7.baskı), Eğitim Dünyası Yayınları.
- Ağgül Yalçın, F., & Bayrakçeken, S. (2010). 5E öğrenme modelinin fen bilgisi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının asit-baz konusu başarılarına etkisi. *International Online Journal of Educational Sciences*, 2(2), 508-531.
- Akar, H., & Yıldırım, A. (2004). *Oluşturmacı öğretim etkinliklerinin sınıf yönetimi dersinde kullanılması: Bir eylem araştırması* [Sözlü bildiri]. İyi Örnekler Konferansı, İstanbul.
- Akaydın, B. B., & Kaya, S. (2018). Sosyal bilgiler dersinde animasyon içeren ve içermeyen 5E modeli'nin öğrencilerin başarı ve tutumuna etkisi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26(1), 171-179.

Torun, E. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapılandırmacılık 5E modeli ders planlarında yöntem tercihleri ve mikro öğretim uygulamasına ilişkin öz değerlendirmeleri.

- Akbaba-Dağ, S. & Doğan-Temur, Ö. (2018). Sınıf öğretmeni adaylarının mikro öğretim ders imecesi uygulaması ile ilgili görüşleri. *Academy Journal of Educational Sciences*, 2(2), 120-133.
- Akınoğlu, O. (2004). Yapılandırmacı öğrenme ve coğrafya öğretimi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (10).
- Akkuş, H. & Üner, S. (2017). The effect of microteaching on pre-service chemistry teachers' teaching experiences. *Cukurova University Faculty of Education Journal*, 46(1), 202-230.
- Anagün, Ş.S. (2009). *İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinde yapılandırmacı öğrenme yoluyla fen okuryazarlığı geliştirilmesi: bir eylem araştırması*. [Yayımlanmamış Doktora tezi, Anadolu Üniversitesi-Eskişehir].
- Arıcı, N. & Dalkılıç, E. (2006). Animasyonların bilgisayar destekli öğretime katkısı: Bir uygulama örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 14, 421-420.
- Atav, E., Kunduz, N. & Seçken, N. (2014). Biyoloji eğitiminde mikro öğretim uygulamalarına dair öğretmen adaylarının görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(4), 1-15.
- Ayaz, M. F. (2015). 5E öğrenme modelinin öğrencilerin tutumlarına etkisi: bir meta-analiz çalışması. *Electronic Journal of Education Sciences*, 4(7).
- Aydın Çolak, E. (2019). *5E öğrenme modelinin öğrenci başarısına ve kalıcılığına etkisi* (Tez No. 553299) [Yüksek lisans tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi-Samsun]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Aydoğmuş, E. (2008). *Lise 2 fizik dersi iş-enerji konusunun öğretiminde 5E modelinin öğrenci başarısına etkisi* (Tez No. 178257) [Doktora tezi, Selçuk Üniversitesi-Konya]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Ayvacı, H. Ş., & Bakırcı, H. (2012). Fen ve teknoloji öğretmenlerinin fen öğretim süreçleriyle ilgili görüşlerinin 5E modeli açısından incelenmesi. *Journal of Turkish Science Education*, 9(2), 132-151.
- Başkan, Z., Alev, N. & Atasoy, Ş. (2007). Fen bilgisi öğretmen adaylarının 5E modelinin uygulamaları hakkındaki görüşleri, *Yedi Tepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(2), 38-59.
- Becker, H. K., Mousiniyet, S. (2004). A Comparison of student's achievement and attitudes between constructivist on traditional classroom environment in thland vocational electronic programs. *Journal of Vocational Education Research*, 29, 133-153.
- Bıyıklı, C., & Yağcı, E. (2014). 5E öğrenme modeli'ne göre düzenlenmiş eğitim durumlarının bilimsel süreç becerilerine etkisi. *Ege Eğitim Dergisi*, 15(1), 45-79.
- Bilen, K. (2015). Effect of micro teaching technique on teacher candidates' beliefs regarding mathematics teaching. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 174, 609-616.
- Bilgin, I., Ay, Y., & Coskun, H. (2013). 5E öğrenme modelinin ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin madde konusundaki başarılarına etkisinin ve model hakkında öğrenci görüşlerinin incelenmesi *Kastamonu Journal of Education*, 21(4), 1449-1470.
- Bilgin, İ. ve Geban, Ö. (2004). İşbirlikli öğrenme yöntemi ve cinsiyetin sınıf öğretmenliği bölümü öğretmen adaylarının fen bilgisi dersine karşı tutumlarına, fen bilgisi dersindeki başarılarına etkisinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26, 9-18.

- Boddy, N., Watson, K., & Aubusson, P. (2003). A trial of the 5E: A referent model for constructivist teaching and learning. *Research in Science Education*, 33, 27-42.
- Bozdoğan, A. E. & Altunçekiç, A. (2007). Fen bilgisi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının 5E öğretim modelinin kullanılabilirliği hakkındaki görüşleri, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15(2), 579-590.
- Buntod, P.C., Suksringam, P. & Singseevo, A. (2010). Effects of learning environmental education on science process skills and critical thinking of mathayomsuksa 3 students with different learning achievements. *Journal of Social Sciences* 6 (1), 60-63.
- Bybee, R. W. (1997). *Achieving scientific literacy: From purposes to practices*. Heinemann.
- Bybee, R. W., Taylor, J. A., Gardner, A., Scotter, P. V., Powell, J. C., Westbrook, A. & Landes, N. (2006). The BSCS 5E instructional model: Origins and effectiveness. *Colorado Springs*, 5, 88-98.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (24. baskı), Pegem Akademi.
- Campbell, M. (2006). The Effects of the 5E learning cycle model on students' understanding of force and motion concepts [Master's thesis, University of Central Florida - Florida].
- Çelebi, C. (2006). *Yapılandırıcılık yaklaşımına dayalı işbirlikli öğretimim 5. sınıf sosyal bilgiler dersinde öğrencilerin erışı ve tutumlarına etkisi* (Tez No. 178257) [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi-Konya].
- Çelik, B. (2010). Piyano eğitiminde video kamera kullanımı. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(3), 785-800.
- Çeliksoy F. (2017). *Sosyal bilgiler dersinde 5E modelinin kullanımın öğrencilerin akademik başarısına etkisi ve öğrencilerin uygulamaya yönelik görüşleri* (Tez No. 485997) [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Çepni, S. (2005). *Kuramdan uygulamaya fen ve teknoloji öğretimi*, Pegem A Yayıncılık.
- Çoban, A. (2015). Öğretmen eğitiminde mikro-öğretim ve farklı yaklaşımlar. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 14, 219-231.
- Daşdemir, İ. (2013). Animasyon kullanımının öğrencilerin akademik başarılarına, öğrenilen bilgilerin kalıcılığına ve bilimsel süreç becerilerine etkisi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21(4), 1287-1204.
- Demirel, Ö. (2005). *Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme*. (8.baskı), Pegem A Yayıncılık
- Dere, İ. (2019). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının mikro öğretim uygulaması hakkındaki değerlendirmeleri. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, 10(19), 29-61.
- Dilmaç, O. & Yıldız, C. (2017). Görsel sanatlar öğretmeni yetiştirmede mikro öğretimin etkisi. *The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication*, 7(2), 285-294.
- Doolittle, P. E., & Camp, W. G. (1999). Constructivism: The career and technical education perspective. *Journal of Vocational and Technical Education*, 16(1), 23-46.
- Driscoll, M. (2000). *Psychology of learning for instruction*. Allyn & Bacon.

Torun, E. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapılandırmacılık 5E modeli ders planlarında yöntem tercihleri ve mikro öğretim uygulamasına ilişkin öz değerlendirmeleri.

- Duban, N. & Kurtdede Fidan, N. (2015). Öğretmen adaylarının mikro-öğretim uygulamalarına bakışı. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(41), 949-959.
- Duman, N., & Şeyihoğlu, A. (2018). Coğrafya öğretiminde drama ile desteklenmiş yapılandırmacılık 5E modeli ders planı ve görüşler. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(1), 25-46.
- Eisenkraft, A. (2003). Expanding the 5E model. *The Science Teacher*, 70(6), 56-59.
- Erdem, E., & Demirel, Ö. (2002). Program geliştirmede yapılandırmacılık yaklaşımı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(23).
- Erökten, S. & Durkan, N. (2009, 1-3 Mayıs). *Özel öğretim yöntemleri II dersinde mikro öğretim uygulamaları*. [Sözlü bildiri]. 1. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi, Çanakkale.
- Feyzioğlu, E. Y., & Ergin, Ö. (2012). 5E öğrenme modelinin kullanıldığı öğretimin yedinci sınıf öğrencilerinin öğrenme yaklaşımlarına etkisi. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 6(1), 23-54.
- Feyzioğlu, E., & Demirci, N. (2013). Sınıf ve fen bilimleri öğretmenlerinin 5E öğrenme modeliyle ilgili bilgileri, farkındalıkları ve görüşleri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(24), 131-163.
- Fosnot, C. T., & Perry, R. S. (2007). Oluşturmacılık: Psikolojik bir öğrenme teorisi. Durmuş, S. (Çev. Ed.) *Oluşturmacılık: teori, perspektifler ve uygulama*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Gagnon, G. W., & Collay, M. (2001). *Designing for learning: Six elements in constructivist classrooms*. Corwin Press.
- Genç, H.N. (2003). Eğitimde yaratıcı dramının alımlanması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24,196-205.
- Gödek, Y. (2016). Science teacher trainees' microteaching experiences: A focus group study. *Educational Research and Reviews*, 11(16), 1473-1493.
- Görgeç, İ. (2003). Mikro öğretim uygulamasının öğretmen adaylarının sınıfta ders anlatımına ilişkin görüşleri üzerine etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24, 56-63.
- Gül, Ş. (2011). *5E modeline dayalı olarak hazırlanan ders yazılımının öğrencilerin başarılarına, tutumlarına ve kavram yanlışlarının giderilmesine etkisi* (Tez No. 299731) [Doktora tezi, Atatürk Üniversitesi-Erzurum]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Güven, A. (2012). İlköğretim 4. ve 5. sınıf Türkçe derslerinde drama yönteminin kullanımı üzerine nitel bir çalışma. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 1(2), 52-62.
- Güven, S., Kahveci, Ö., Öztürk, Y. ve Akın, Ö. (2016). Türkiye'de mikro öğretim uygulamalarıyla ilgili yapılan çalışmaların içerik analizi. *The Journal of International Lingual Social and Educational Sciences*, 2(1), 19-34.
- Hırça, N. (2008). *5E modeline göre "iş, güç ve enerji" ünitesiyle ilgili geliştirilen materyallerin kavramsal değişime etkisinin incelenmesi* (Tez No. 232379) [Doktora tezi, Atatürk Üniversitesi-Erzurum]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Işık Mercan, S. (2012). *Yapılandırmacı yaklaşım 5E modelinin 10. sınıf coğrafya dersinde akademik başarı ve tutuma etkisi* (Tez No. 311088) [Doktora tezi, Gazi Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

- İlter, İ., & Ünal, Ç. (2014). Sosyal bilgiler öğretiminde 5E öğrenme döngüsü modeline dayalı etkinliklerin öğrenme sürecine etkisi: Bir eylem araştırması. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 181(181), 295-320.
- İşcan, C. D. (2014). Sosyal bilgiler dersinde 5E öğrenme döngüsü modelinin kullanımı. *Journal of Education and Future*, 1(5), 1-12.
- Karadeniz Teknik Üniversitesi sosyal bilgiler öğretmenliği 2012- 2015 lisans programı: <http://www.katalog.ktu.edu.tr/DersBilgiPaketi/semester.aspx?pid=38&lang=1&sid=30>
- Karadeniz, M. H. (2014). Okul öncesi öğretmeni adaylarının genişletilmiş mikro öğretim tekniğini matematik eğitiminde sürece dâhil etme durumları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 101-120.
- Karataş, F. Ö. & Cengiz, C. (2016). Özel öğretim yöntemleri II dersinde gerçekleştirilen mikro-öğretim uygulamalarının kimya öğretmen adayları tarafından değerlendirilmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*. 24(2), 565-584.
- Karataş, F. Ö., Cengiz, C., & Uludüz, Ş. M. (2020). Öğretim sürecinde endişenin azaltılması için mikro-öğretimin yeniden düzenlenmesi: Öğretmen adaylarının görüşleri. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 14(1), 30-56.
- Keser, Ö. F. (2003). *Fizik eğitimine yönelik bütünleştirici bir öğrenme ortamı tasarımı ve uygulaması* [Yayımlanmamış doktora tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi-Trabzon].
- Kızılabdullah, Y. (2008). *Yapılandırmacılık yaklaşımının ilköğretim din kültürü ve ahlak bilgisi dersinin amaçlarının gerçekleşmesine etkisi* (Tez No. 228203) [Doktora tezi, Ankara Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Koç, G., & Demirel, M. (2004). Davranışçılıktan yapılandırmacılığa: eğitimde yeni bir paradigma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27(27).
- Koç, G., (2002). *Yapılandırıcı öğrenme yaklaşımının duyuşsal ve bilişsel öğrenme ürünlerine etkisi* [Yayımlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi-Ankara].
- Koç, Y., Şimşek, Ü., & Has, C. (2013). “Işık” ünitesinin öğretiminde bilgisayar animasyonlarının etkisi. *Muş Alparslan Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, 1(2), 145-156.
- Kolomuç, A. (2009). *11. sınıf “kimyasal reaksiyonların hızları” ünitesinin 5E modeline göre animasyon destekli öğretimi* [Yayımlanmamış doktora tezi, Atatürk Üniversitesi-Erzurum].
- Kuran, K. (2009). Mikro öğretimin öğretmenlik meslek bilgi ve becerilerinin kazanılmasına etkisi, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(11), 383-400.
- Kuş, Z. & Karatekin, K. (2009). İş birliğine dayalı öğrenmenin Sosyal Bilgiler dersinde akademik başarı üzerine etkisi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(2), 589-604.
- Marulcu, İ. & Dedetürk, A. (2014). Fen bilgisi öğretmen adaylarının mikro-öğretim yöntemini uygulamaları: bir eylem araştırması. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(25).
- Milli Eğitim Bakanlığı (2018). *Sosyal bilgiler dersi öğretim programı (4-7. sınıflar)*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı. <http://mufredat.meb.gov.tr>

Torun, E. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapılandırmacılık 5E modeli ders planlarında yöntem tercihleri ve mikro öğretim uygulamasına ilişkin öz değerlendirmeleri.

- Meral, E., & Şimşek, U. (2014). Sosyal bilgiler dersinde işbirlikli öğrenme tekniklerinin 6. sınıf öğrencilerinin akademik başarılarına etkisi. *Journal of Computer and Education Research*, 2(4), 134-151.
- Meutia, P. D., Elyza, F. ve Yusnila, Y. (2018). Pre-service teachers' performance post microteaching class in field experience program. *Englisia Journal*, 5(2), 102-112.
- Nakipoğlu, C. (2001). Maddenin yapısı ünitesinin işbirlikli öğrenme yöntemi kullanılarak kimya öğretmen adaylarına öğretilmesinin öğrenci başarısına etkisi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(3), 131-143.
- Okumuşlar, M. (2007). 5E yapılandırmacı öğretim modeli ve din kültürü ve ahlak bilgisi dersi işleniş örneği. *Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 24(24), 171-184.
- Olssen, M. (1996). Radical constructivism and its failings: Anti-realism and individualism. *British Journal of Educational Studies*, 44(3), 275-295.
- Oral, B. (2000). Sosyal bilgiler dersinde işbirlikli öğrenme ile küme çalışması yöntemlerinin öğrencilerin erişileri, derse yönelik tutumları ve öğrenilenlerin kalıcılığı üzerindeki etkileri. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(19), 43-49.
- Önal, İ. (2008). *Özel öğretim yöntemleri 2 dersinde oluşturmacı öğretimin başarı, tutum, bilimsel süreç becerileri ve kalıcılığa etkisi* [Yayımlanmamış doktora tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi-Ankara].
- Özaydın, T.C. (2010). *İlköğretim yedinci sınıf fen ve teknoloji dersinde 5E öğrenme halkası ve bilimsel süreç becerileri doğrultusunda uygulanan etkinliklerin, öğrencilerin akademik başarıları, bilimsel süreç becerileri ve derse yönelik tutumlarına etkisi* (Tez No. 256654) [Doktora tezi, Ege Üniversitesi-İzmir]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Özdemir, S. (2016, 5-8 Mayıs). *Dinleme eğitimi özyeterliliğini geliştirmede mikro öğretimin rolü*. [Sözlü bildiri]. VIII. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi, Çanakkale.
- Özmen, H. (2004). Fen öğretiminde öğrenme teorileri ve teknoloji destekli yapılandırmacı (constructivist) öğrenme. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*. 3(1), 100-111.
- Özsevgeç, T. (2007). *İlköğretim 5. sınıf kuvvet ve hareket ünitesine yönelik 5E modeline göre geliştirilen rehber materyallerin etkinliklerinin belirlenmesi* (Tez No. 212058) [Doktora tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi-Trabzon]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Öztürk, Ç. (2008). *Coğrafya öğretiminde 5E modelinin bilimsel süreç becerilerine, akademik başarıya ve tutuma etkisi* (Tez No. 214836) [Doktora tezi, Gazi Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Pinciotti, P. (1993). Creative drama and young children: the dramatic learning connection, *Arts Education Policy Review*, 94(6), 24-28.
- Pirci, H. A., & Torun, G. (2020). Cebirsel ifadeler konusunun öğretiminde 5E öğrenme modelinin 6. Sınıf öğrencilerinin akademik başarıları üzerine etkisi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 28(1), 494-511.
- Plourde, L. A., Alawiye O. (2003). Constructivism and elementary preservice science teacher preparation: knowledge to application. *College Student Journal*, September

- Polat, S., & Baş, G. (2012). 5E yapılandırmacı öğrenme modelinin Sosyal Bilgiler dersinde öğrencilerin erişim düzeyine etkisi. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(2), 69-92.
- Ralph, E. (2014). The effectiveness of microteaching: Five years' findings. *International Journal of Humanities Social Sciences and Education*, 1(7), 17-28.
- Saban, A. & Çoklar, A. N. (2013). Pre-service teachers' opinions about the micro-teaching method in teaching practise classes. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 12(2), 234-240.
- Saban, A. (2004). *Öğrenme ve öğretme süreçleri: Teori ve yeni yaklaşımlar* (3.baskı). Nobel Yayın Dağıtım.
- Saraç, H. (2017). 5E öğrenme modelinin öğrencilerin öğrenme ürünlerine etkisi: meta analiz çalışması. *Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 2(2), 16-49.
- Saraç, H., & Bayrak, N. (2017). Fen bilimleri öğretmenlerinin ve sınıf öğretmeni adaylarının yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı 5E modelinin aşamalarını anlama düzeyleri. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (34), 70-89.
- Saraçoğlu, G. Gürışık, A. ve Furat, D. (2018). İngilizce öğretmen adaylarının mikro öğretim uygulamaları sonrasında yapılan eleştiri ile ilgili görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 16(1), 58-76.
- Sevim, S. (2013). Mikro-öğretim uygulamasının öğretmen adayları gözüyle değerlendirilmesi. *Dicle University Journal of Ziya Gokalp Education Faculty*, 21.
- Sevinç, E. (2008). *5E öğretim modelinin organik kimya laboratuvarı dersinde uygulanmasının öğrencilerin kavramsal anlamalarına, bilimsel süreç becerilerinin gelişimine ve organik kimya laboratuvarı dersine karşı tutumlarına etkisi* (Tez No. 218927) [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Siyamoğlu, S. (2014). *5E öğrenme modeline dayalı mikro öğretim uygulamalarının coğrafya öğretimine yansımaları* (Tez No. 381047) [Yüksek lisans tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi-Trabzon]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Smerdon, B. A., Burkam, D., & Lee, T. (1999). Access to constructivist and didactic teaching: Who gets it? Where is it practised? *Teachers College Record*, 101(1), 5-34.
- Şahin, Ç., & Çepni, S. (2012). 5E öğretim modeline dayalı öğretimin öğrencilerin gaz basıncı ile ilgili kavramsal anlamalarına etkisi. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 6(1), 220-264.
- Şen, A. İ. (2009). A study on the effectiveness of peer microteaching in a teacher education program. *Education and Science*, 34(151), 165.
- Şen, A. İ. (2010). Effect of peer teaching and micro teaching on teaching skills of pre-service physics teachers. *Education and Science*, 35(155), 78-88.
- Şentürk, C. (2010). Yapılandırmacı yaklaşım ve 5E öğrenme döngüsü modeli, *Eğitime Bakış Dergisi*, 6(17), 58-62.
- Tan, Ş., Kayabaşı, Y. & Erdoğan, A. (2003). *Öğretimi planlama ve değerlendirme* (4.baskı). Anı Yayıncılık.
- Tekbıyık, A. (2010). *Bağlam temelli yaklaşımla ortaöğretim 9. sınıf enerji ünitesine yönelik 5E modeline uygun ders materyallerinin geliştirilmesi* (Tez No. 270703)

Torun, E. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapılandırmacılık 5E modeli ders planlarında yöntem tercihleri ve mikro öğretim uygulamasına ilişkin öz değerlendirmeleri.

- [Doktora tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi-Trabzon]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Tiryaki, S. (2009). *Yapılandırmacı yaklaşıma dayalı 5E öğrenme modeli ve işbirlikli öğrenme yönteminin 8. sınıf "ses" ünitesinin işlenmesinde başarıya ve tutuma etkisinin araştırılması* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi-Erzurum].
- Tok, Ş. (2016). Mikro öğretim yönteminin öğretmen adaylarının özyeterlik inançlarına ve mesleğe yönelik tutumlarına etkisi. *Milli Eğitim Dergisi*, 45(212), 5-25.
- Torun, E., & Kandemir, K. (2019, 19-22 Haziran). *2023 eğitim vizyonu ışığında pedagojik formasyon ve öğretmen yetiştirme üzerine akademisyen görüşleri*. [Sözlü bildiri] VI. International Eurasian Educational Research Congress, Ankara.
- Turpin, T. & Cage, B. N., (2004). The effects of an integrated activity-based science curriculum on student achievement, science process skills and science attitudes. *Electronic Journal of Literacy through Science*, 3, 1-15.
- Undiyaundeye, F. & Agbama-Inakwu, A. (2012). Micro-teaching experiences in a preservice early childhood education programme. *International Journal of Technology and Inclusive Education*, 1(2), 99-104.
- Ural Keleş, P. (2009). *Kavramsal değişim metinleri, oyun ve drama ile zenginleştirilmiş 5E modelinin etkililiğinin belirlenmesi: "Canlıları sınıflandırılum" örneği* (Tez No. 244499) [Doktora tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi-Trabzon]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Wilder, M. & Shuttleworth, P. (2005). Cell inquiry: A 5E learning cycle lesson. *Science Activities* 41(1): 25–31.
- Yıldız, E. (2008). *5E modelinin kullanıldığı kavramsal değişime dayalı öğretimde üst bilişin etkileri: 7. sınıf kuvvet ve hareket ünitesine yönelik bir uygulama* (Tez No. 231557) [Doktora tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi-İzmir]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- YÖK (2018). *Sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programı*, <https://www.yok.gov.tr/kurumsal/idari-birimler/egitim-ogretim-dairesi/yeni-ogretmen-yetistirme-lisans-programlari>
- Yumuşak A. & Aycan Ş. (2002). Fen bilgisi eğitiminde bilgisayar destekli çalışmanın faydaları: Demirci (Manisa)'de bir örnek. *Manisa Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 16, 197-204.

Extended Abstract

Purpose

Teacher candidates' competencies to plan and implement the training they have received and getting feedback from the field related to their experiences during the process may provide opportunities for the development, improvement or change of the process. Micro teaching is among the methods that can be used to implement this process. In this regard, this study aims to evaluate social studies teacher candidates' self-evaluations about the process by implementing micro teaching practice in "Methodology II" course. In addition, the study aims to determine the methods and techniques that teacher candidates have preferred using in their lesson plans prepared using the constructivist 5E Model, since 5E model offers many contributions to learning, emphasizes rich learning methods and techniques, and there has been little

discussion on 5E Model in the social studies context. For this reason, this study has sought answers to the following questions:

What methods and techniques do social studies teacher candidates prefer using in their lesson plans prepared using the constructivist 5E model?

What are the opinions of social studies teacher candidates regarding their feelings before, during and after micro-teaching practices?

What are the aspects that social studies teacher candidates like and want to change in their micro teaching practices?

What do social studies teacher candidates think about the contributions that micro teaching practice offers to them?

This study holds an importance since it presents examples from the field related to social studies teacher candidates' experiences during the process and their planning and implementation competencies.

Method

This study used document analysis method which is one of the qualitative research methods. The study used purposeful sampling method. The study group consisted of 38 teacher candidates, 26 of whom were female and 12 were male attending the third grade of social studies teaching, who were taking "Methodology II" course in the spring term of 2019-2020. The study used the lesson plans prepared by social studies teacher candidates using the constructivist 5E model and self-evaluation forms prepared to evaluate the micro teaching practices as data collection tools. The points in the self-evaluation form were determined by consulting expert opinions, which increased the content validity of the form. The form was finalized after consulting social studies teacher candidates' opinions. The data were analyzed using document analysis and content analysis. The researcher consulted expert opinions in content analysis and the consensus between coders was determined as .83.

Results

The results indicated that social studies teacher candidates preferred methods and techniques that put the student in the center in the lesson plans they prepared using the constructivist 5E model. The results concluded that social studies teacher candidates included games in many stages of their lesson plans. Social studies teacher candidates used smart boards for digital and technological materials (video, audio, visuals, etc.) and also benefited from digital content programs to prepare posters. Most of the teacher candidates felt excitement before and during their micro teaching practices. The participants frequently mentioned that they liked their classroom dominances, self-confidences and effective use of their body languages regarding the aspects they liked in their micro teaching practices. However, the results showed that social studies teacher candidates expressed negative aspects in their micro teaching practices more than the positive aspects. The results showed that the most expressed opinion regarding social studies teacher candidates' opinions on the effects of micro teaching on profession knowledge and perception was that the micro teaching practice provided them with experience in the field and increased their interests and awareness towards the lesson.

Discussion and Conclusion

The results are generally in line with the literature. The results of this study indicated that social studies teacher candidates preferred using methods and techniques which put the student in the center, and they included games in many stages of their lesson plans prepared using the constructivist 5E model. Game is among the techniques of the drama method. The drama course that participants had previously taken may have influenced this preference. The use of digital and technological materials by social studies teacher candidates in their micro teaching practices showed that they could adapt these elements to their lessons. In this regard, the present findings may conclude that teacher candidates can benefit from digital and technological elements in their lessons when they start their professional lives. The researcher believes that micro teaching practices contribute to areas such as controlling excitement, providing experience and gaining self-confidence. In addition, the researcher thinks that micro teaching practice can provide opportunities for social studies teacher candidates to evaluate themselves. The present findings suggest the following recommendations:

- Increasing the number of micro teaching practices may help teacher candidates gain experience.
- Micro teaching practices may ensure that teacher candidates experience a real classroom environment in Social Studies I and II courses.
- Micro teaching practices can be done as a group work if the classroom is crowded or there is a time limit.
- Future studies can use peer assessment forms as data collection tools.
- Further studies can compare the differences between the teacher candidate's self-evaluation form and the instructor's assessment form.
- “Drama” course, which was compulsory in previous undergraduate curriculum, has been made elective in YÖK 2018 Social Studies Undergraduate curriculum. The researcher believes that the drama course contributes significantly to the method and technical knowledge of the teacher candidates. Therefore, the researcher suggests including the “Drama” course in the compulsory undergraduate courses again.
- Micro teaching can also be implemented in distance education.

Etik Kurul Belgesi: Çalışmanın etik kurul incelemesi Trabzon Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu tarafından yapılmış ve 12.01.2021 tarih “E-81614018-000-36” sayılı karar ile çalışma onaylanmıştır.